

Impluwensya Ng Relasyon Sa Pakikipagkapwa Sa Kabuoang Kalagayan Ng Mga Mag-Aaral Ng Batsilyer Sa Sekundaryang Edukasyon, Medyor Sa Filipino Sa Kapalong College Of Agriculture, Sciences And Technology: Isang Convergent Parallel Na Pag-Aaral

Joname Quirabo Tabaranza

Abstract

Layunin nitong matukoy kung paano nakaaapekto ang iba't ibang aspeto ng pakikipagkapwa – tulad ng pakikisama, pakikipagpalagayang-loob, at pakikitungo – sa pangkalahatang kagalingan ng mga estudyante. Inaasahang magbibigay ang pag-aaral ng mahahalagang datos na makatutulong sa pagbuo ng mga estratehiya para mapaunlad ang kapakanan ng mga mag-aaral at magbibigay liwanag sa kung paano nakakaapekto ang mga ugnayan sa kapwa sa pangkalahatang kagalingan ng mga mag-aaral.

KABANATA 1

PANIMULA

Ang kabanatang ito ay naglalaman ng rasyonal, pananaw sa daigdig, at teoretikal na lente. Kasama rin dito ang konseptwal na balangkas at mga tagatanggap ng pag-aaral. Bukod dito, tinatalakay rin ang pahayag ng layunin, mga tanong sa pananaliksik, at pagsusuri ng kaugnay na literatura.

Rasyunale

Ang pokus ng pag-aaral na ito ay tuklasin ang epekto ng relasyon ng pakikipagkapwa sa kabuoang kalagayan ng mga mag-aaral. Ayon kay Twenge, 2020 mahalaga ang pakikipagkapwa sa emosyonal at sikolohikal na pag-unlad ng kabataan, habang ang pakikipag-ugnayan ay tumutukoy sa kabuoang mental, emosyonal, at pisikal na kalusugan ng indibidwal. Ang problema na tinatalakay sa pag-aaral ay kung paano nagbabago ang kalidad ng mga relasyon ng mga mag-aaral sa kanilang mga kaibigan, kaklase at guro. Ang mga relasyong panlipunan ay isang mahalagang salik sa kabuuang kalagayan ng mga mag-aaral, kabilang na ang kanilang akademikong pagganap, emosyonal na estado, at interpersonal na ugnayan. Ang mga positibong ugnayan sa pagitan ng mga mag-aaral at kanilang kapwa ay maaaring magdala ng malaking benepisyo sa kanilang akademikong buhay. Sa mga institusyong pang-edukasyon, ang kakulangan ng suporta o problemang interpersonal ay maaaring humantong sa mababang antas ng kumpiyansa at pagiging produktibo, na nagiging sanhi ng negatibong kalagayan sa pag-aaral. Kaya't mahalaga na suriin kung paano ang mga relasyong ito ay nakaaapekto sa pangkalahatang kalagayan ng mga mag-aaral, partikular na sa mga kumukuha ng Batsilyer sa Sekondaryang Edukasyon medyor sa Filipino (Flores, 2020).

Sa pandaigdigang konteksto, maraming mga bansa ang nahaharap din sa mga hamon kaugnay sa impluwensya ng relasyong panlipunan sa akademikong buhay ng mga estudyante. Halimbawa, sa isang pag-aaral sa Estados Unidos, natukoy na ang kakulangan ng suportang panlipunan ay nagdudulot ng stress at depresyon sa mga mag-aaral, na direktang nakaaapekto sa kanilang pagganap sa paaralan (Smith, 2019). Samantala, sa France, lumalabas sa isang pagsusuri na ang mga mag-aaral na nakararanas ng isolation ay nagkakaroon ng mas mababang antas ng kasiyahan sa buhay at sa kanilang edukasyon. Sa parehong mga bansa, malinaw ang ugnayan ng mga relasyong panlipunan sa

akademikong kalagayan ng mga estudyante, na nagpapakita ng isang mahalagang aspeto ng kanilang edukasyon na dapat bigyang-pansin (Lemoine, 2020).

Sa pambansang konteksto, ilang mga pag-aaral din sa Pilipinas ang nagpapakita ng parehong pattern. Sa pananaliksik ni Dela Cruz (2021), natukoy na ang mga mag-aaral sa kolehiyo sa Luzon na may mababang antas ng pakikisalamuha sa kanilang mga kapwa mag-aaral ay mas malamang na makaranas ng akademikong stress at mas mababang antas ng motibasyon. Ang mga mag-aaral na mayroong aktibong pakikipag-ugnayan sa kanilang mga kaklase at guro ay mas mataas ang tiyansa na magtagumpay sa akademya at magkaroon ng mas positibong pananaw sa kanilang edukasyon. Ipinakikita ng mga pag-aaral na ito ang pangangailangan ng pagsusuri ng relasyong panlipunan sa iba't ibang rehiyon ng bansa upang makabuo ng mas komprehensibong solusyon (Santos (2020).

Ang pag-aaral na ito ay itinuturing na mahalaga dahil sa kasalukuyang konteksto ng edukasyon sa Pilipinas, lalo na sa panahon ng pandemya kung saan limitado ang pisikal na pakikisalamuha. Ang mga mag-aaral ay nahaharap sa iba't ibang uri ng hamon, tulad ng depresyon at kakulangan ng motibasyon, dulot ng mga pagbabago sa kanilang pang-araw-araw na pakikipag-ugnayan. Dahil dito, mahalagang tukuyin ang epekto ng relasyong panlipunan sa kanilang emosyonal at akademikong kalagayan upang makahanap ng mga angkop na estratehiya sa pagtuturo at suporta sa mga mag-aaral. Ang pag-aaral na ito ay magbibigay ng makabuluhang impormasyon sa mga administrador at guro upang mapahusay ang kanilang mga programa sa pagpapanatili ng positibong kalagayan ng mga mag-aaral (Reyes, 2021).

Batay sa pananaliksik nina Bastasa at Cerna (2025) na isinagawa sa Kapalong College of Agriculture, Sciences and Technology, natuklasan na ang mga mag-aaral ng Batsilyer sa Sekondaryang Edukasyon na may medyor sa Filipino ay may mataas na antas ng estratehiya sa pag-aaral ng talasalitaan. Bagaman hindi direktang tinukoy ang impluwensya ng relasyon sa pakikipagkapwa, iminungkahi ng mga mananaliksik na ang mataas na antas ng estratehiya sa pag-aaral ng talasalitaan ay maaaring magpabuti sa aktibong pakikilahok ng mga mag-aaral sa mga gawaing pampagkatuto at sa kanilang interaksyon sa kapwa. Ipinapahiwatig nito na ang positibong ugnayan sa kapwa ay maaaring magkaroon ng impluwensya sa kabuuang kalagayan ng mga mag-aaral sa kontekstong pang-akademiko.

Pananaw sa Daigdig at Lens ng Teorya

Binibigyang-diin ng mananaliksik ang problema sa pananaliksik at ginamit ang lahat ng posibleng pamamaraan upang ito ay mas maipaliwanag nang mabuti. Ang paggamit ng mixed method approach ay nagbigay sa mananaliksik ng kalayaang pumili ng mga pamamaraan, teknik, at proseso ng pananaliksik na pinakamahusay na makatutugon sa layunin at mas malalim na pag-unawa sa isyu. Dahil dito, susundin ng mananaliksik ang pananaw na pragmatismo sa pagsasagawa ng pag-aaral na ito. Bilang isang pragmatista, tinitingnan ng mananaliksik ang maraming paraan upang maisakatuparan ang pananaliksik, gamit ang kombinasyon ng quantitative at qualitative approaches upang maunawaan kung paano nakatutulong ang impluwensiya ng relasyon sa kapwa sa kabuuang kalagayan ng mga mag-aaral .

Ang mananaliksik, na yumayakap sa pragmatic na pananaw, ay tinutugunan ang mga problema sa pamamagitan ng praktikal at batay sa katotohanang mga pamamaraan at gumagamit ng maraming teknik upang makahanap ng mga kasagutan o solusyon. Sa pagninilay ng ganitong kaisipan, napagpasyahan na gamitin ang mixed methods research, na naaayon sa pragmatismo. Hindi tinitingnan ng mga pragmatista ang mundo bilang isang solido at nagkakaisang kabuuan, at katulad nito, ang mga mixed methods researchers ay gumagamit ng iba't ibang pamamaraan sa pangangalap at pagsusuri ng datos sa halip na manatili sa isang pamamaraan lamang. Kaya't ang mixed methods research ang napiling gamitin sa pag-aaral na ito upang pagsamahin ang qualitative at quantitative na datos, na magbibigay ng pinakamalapit na mga pananaw hinggil sa impluwensiya ng relasyon sa kapwa sa kabuuang kalagayan ng mga mag-aaral (Creswell, 2008).

Ang pag-aaral ay nakaangkla sa Teorya ng Pangangailangan ni Maslow (Maslow, 1943), na nagpapahayag na ang mga indibidwal ay may iba't ibang antas ng pangangailangan, mula sa mga pangunahing pangangailangang pisyolohikal hanggang sa sariling katuparan. Sa konteksto ng pag-aaral na ito, binibigyang-diin na ang mga mag-

aaral ay dapat munang matugunan ang kanilang mga pangangailangan sa pakikipag-ugnayan at emosyonal na aspeto bago nila magampanan nang maayos ang kanilang akademikong tungkulin. Halimbawa, ang pagkakaroon ng positibong relasyon sa kapwa mag-aaral at mga guro ay maaaring magdulot ng emosyonal na katatagan, na siyang magtutulak sa kanila upang maging mas produktibo at mahusay sa kanilang mga pag-aaral. Sa kabilang banda, ang kakulangan ng suporta o negatibong ugnayan ay maaaring magdulot ng emosyonal na kalungkutan, na nagiging balakid sa pag-aaral ng mga estudyante. Ang teoryang ito ay tumutulong upang mas maunawaan ang mahalagang papel ng pakikipag-ugnayan sa pagpapaunlad ng akademikong kalagayan ng mga mag-aaral.

Ang pananaw o worldview na gagamitin sa pananaliksik na ito ay *social constructivism* o panlipunang konstruksyonismo. Sa ilalim ng pananaw na ito, tinitingnan ang kaalaman at realidad bilang mga bagay na nabubuo sa pamamagitan ng interaksyon ng mga indibidwal sa kanilang kapaligiran at kapwa tao. Ang kanilang mga ugnayan, karanas

an, at pakikisalamuha ay nagbibigay anyo at impluwensya sa kanilang pananaw sa mundo at sa kanilang kabuuang kalagayan. Sa konteksto ng pag-aaral na ito, tinutukoy ng social constructivism ang impluwensya ng relasyon sa kapwa bilang mahalagang aspeto ng kabuuang kalagayan ng mga mag-aaral. Ang interaksyon ng mga mag-aaral sa kanilang mga guro, kapwa mag-aaral, at sa kanilang mga social na aktibidad ay makabuluhan sa paghubog ng kanilang karanasan sa pag-aaral at sa kanilang emosyonal at sikolohikal na kalagayan. Ang relasyon at mga ugnayang ito ay humuhubog sa kanilang kasiyahan sa eskwelahan, kalidad ng pakikipag-ugnayan, at kabuuang pag-unlad.

Ang paggamit ng *social constructivism* bilang pananaw sa pananaliksik na ito ay maaaring magdulot ng mas malalim na pag-unawa sa mga mag-aaral patungkol sa kanilang sarili at sa kanilang kapwa, dahil binibigyang-diin nito ang kahalagahan ng interaksyon sa mga guro at kapwa mag-aaral. Sa ganitong paraan, mapapalawak ang kanilang kakayahan sa pakikipag-ugnayan at pagtutulongan, na nagdudulot ng mas positibong karanasan sa paaralan at mas mataas na antas ng kasiyahan sa pag-aaral. Bukod dito, mapapaunlad ang kanilang mga social skills tulad ng komunikasyon, empathy, at teamwork, na mahalaga hindi lamang sa akademya kundi pati na rin sa kanilang pang-araw-araw na buhay. Sa kabuuan, makatutulong ang pananaw na ito sa kabuuang kalagayan ng mga mag-aaral, lalo na sa aspeto ng kanilang pakikisalamuha at personal na pag-unlad.

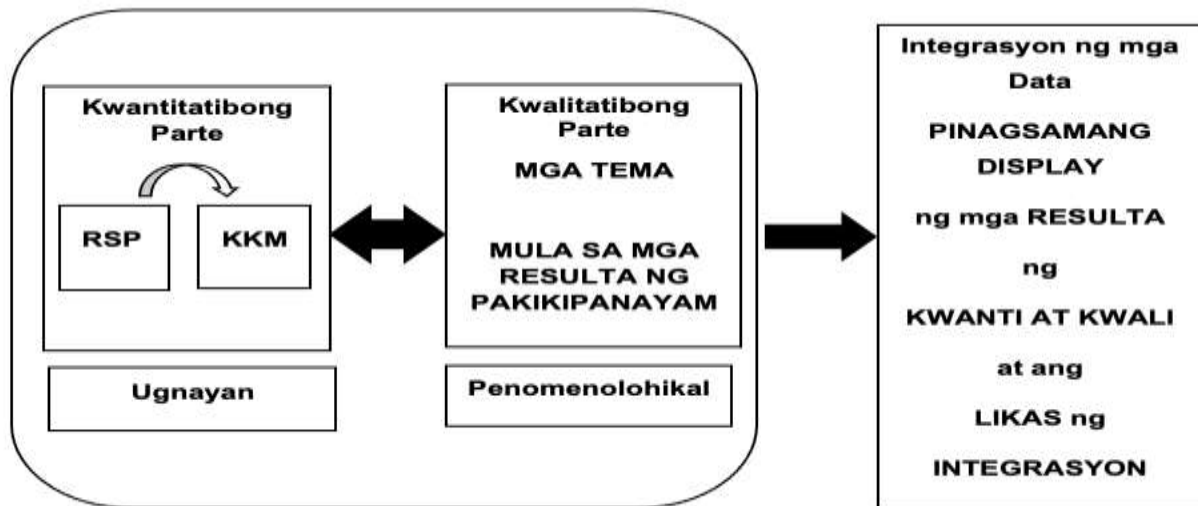
Ang pag-aaral ay nakaangkla rin sa Teorya ng Ekologikal na Sistema ni Bronfenbrenner (Bronfenbrenner, 1979), na nagpapaliwanag na ang pag-unlad ng isang indibidwal ay naimpluwensyahan ng iba't ibang sistema ng kapaligiran, tulad ng pamilya, paaralan, at komunidad. Sa konteksto ng pag-aaral na ito, ang teoryang ito ay nagbibigay ng perspektibo kung paano ang mga relasyon na nabubuo ng mga mag-aaral sa loob ng kanilang akademikong kapaligiran (microsystem) at sa mas malawak na lipunan (macrosystem) ay may epekto sa kanilang emosyonal at akademikong kalagayan.

Ang positibong ugnayan sa mga sistemang ito ay maaaring magdulot ng mas makabuluhang karanasan sa pag-aaral, habang ang mga negatibong ugnayan ay maaaring humadlang sa pagkatuto at emosyonal na katatagan. Sinusuri ng pag-aaral na ito kung paano ang mga ugnayang panlipunan sa iba't ibang antas ay nakaaapekto sa pangkalahatang kalagayan ng mga mag-aaral.

Konseptwal na Balangkas

Ang pag-aaral na ito ay nakatuon sa impluwensya ng **Relasyon sa Kapwa** bilang **Independent Variable (IV)**, na may mga indicator na may malaking epekto sa kabuuang kalagayan ng mga mag-aaral. Ang unang indicator, *Relasyon sa mga Guro*, ay tumutukoy sa kalidad ng pakikipag-ugnayan at suporta na natatanggap ng mga mag-aaral mula sa kanilang mga guro, na ayon kay Pianta et al. (2008), ay mahalaga sa pag-unlad ng mga estudyante. Ang pangalawang indicator, *Dalas ng Pakikipag-usap sa Kapwa Mag-aaral*, ay naglalarawan ng antas ng interaksyon at komunikasyon sa pagitan ng mga mag-aaral, na may malaking papel sa pagbuo ng kanilang social skills at camaraderie (Baker, 2018). Ang ikatlong indicator, *Pagsali sa mga Sosyal na Aktibidad*, ay nagmumungkahi na ang pakikilahok sa mga extracurricular at community service activities ay nagpapalakas ng koneksyon at suporta sa kanilang kapwa (Larson et al., 2018). Ang mga indicator na ito ay makikita sa Figure 1.

Sa kabilang banda, ang **Kabuuang Kalagayan ng mga Mag-aaral** bilang **Dependent Variable (DV)** ay sinusuri ang epekto ng relasyon sa kapwa sa kanilang pangkalahatang estado. Ang *Pagdalo sa Klase* ay tumutukoy sa antas ng pagpasok ng mga mag-aaral sa kanilang mga klase, na mahalaga sa kanilang akademikong tagumpay (Hattie, 2009). Ang *Kaligayahan o Kasiyahan sa Eskwelahan* ay naglalarawan ng emosyonal na estado ng mga mag-aaral at kanilang kasiyahan sa mga aktibidad sa paaralan, na tumutukoy sa kanilang overall well-being (Suldo et al., 2014). Ang *Kalidad ng Pakikipag-ugnayan sa mga Kaklase at Guro* ay sumasalamain sa kanilang satisfaction at level of trust sa kanilang mga kaklase at guro, na ayon kay Reddy et al. (2015), ay nakakaapekto sa kanilang academic engagement at performance. Ang mga indicator na ito ay ipinapakita rin sa Figure 1.

Adopted from: **Dr. Gloria P. Gempes (2023)** *Editable Templates for Mixed Methods Visual Concepts*

Legend:

RSP - Relasyon sa Pakikipagkapwa.

KKM- Kabuoang Kalagayan ng mga Mag-aaral

Awdyens

Ang pangunahing audience ng pag-aaral na ito ay ang mga mag-aaral na kasalukuyang nasa ilalim ng programa ng Batsilyer sa Sekondaryang Edukasyon Medyor sa Filipino, na magiging pangunahing respondent ng survey o interbyu. Bukod dito, ang mga guro at tagapagturo, lalo na ang mga nagtuturo ng mga asignaturang kaugnay ng edukasyon at sosyal na relasyon, ay makikinabang sa mga natuklasan upang mapabuti ang kanilang mga pamamaraan sa pagtuturo. Ang mga administrador ng Kapalong College of Agriculture, Sciences, and Technology ay maaaring maging interesado sa mga resulta upang mapalakas ang mga programang pang-akademiko at pang-sosyal sa kanilang institusyon. Gayundin, ang mga mananaliksik at akademiko sa larangan ng edukasyon, sikolohiya, at sosyal na agham ay makakakuha ng mahalagang impormasyon mula sa iyong pag-aaral upang mas maunawaan ang koneksyon ng relasyon sa kapwa at kabuuang kalagayan ng mga mag-aaral. Higit pa rito, ang mga magulang at guardian ng mga mag-aaral ay maaaring makinabang sa mga natuklasan, na makatutulong sa kanilang pag-unawa sa kahalagahan ng mga ugnayan sa buhay ng kanilang mga anak. Sa wakas, ang mga policy maker na nagtatakda ng mga patakaran sa edukasyon ay makikinabang mula sa mga rekomendasyon at resulta ng iyong pag-aaral upang makabuo ng mga patakarang makakabuti sa mga estudyante.

Layunin ng Pag-aaral

Ang layunin ng pag-aaral na ito ay upang suriin ang impluwensya ng relasyon sa kapwa sa kabuuang kalagayan ng mga mag-aaral ng Batsilyer sa Sekondaryang Edukasyon Medyor sa Filipino sa Kapalong College of Agriculture, Sciences, and Technology. Sa pamamagitan ng pag-unawa sa mga ugnayang sosyal, kabilang ang relasyon sa mga

guro at kaklase, pati na rin ang pakikilahok sa mga sosyal na aktibidad, layunin ng pag-aaral na ito na matukoy kung paano nakakaapekto ang mga salik na ito sa pagdalo sa klase, kaligayahan o kasiyahan sa eskwelahan, at kalidad ng pakikipag-ugnayan sa mga kaklase at guro. Ang pag-aaral ay magbibigay-diin sa mga pananaw at karanasan ng mga mag-aaral, na makatutulong hindi lamang sa pagpapabuti ng kanilang akademikong karanasan kundi pati na rin sa pagbibigay ng mga rekomendasyon para sa mga guro, administrador, at mga gumagawa ng patakaran upang mapalakas ang mga ugnayang sosyal sa paaralan.

Layunin ng Pananaliksik:

Ang pag-aaral na ito ay nag-iimbestiga upang tukuyin ang lawak ng impluwensya ng Relasyon sa kapwa at ang antas ng kabuuang kalagayan ng mga mag-aaral gamit ang isang mixed methods research approach. Ang layunin ng paggamit ng pamamaraang ito ay upang makalikom ng parehong kwantitatibo at kwalitatibong datos nang sabay-sabay, pagsamahin ang mga natuklasan, at gamitin ang mga ito upang matugunan ang suliranin ng pananaliksik. Pinahintulutan ng disenyo ng pananaliksik na ito ang mga kalakasan ng bawat pamamaraan ng pangangalap ng datos upang mabalanse ang mga limitasyon ng isa't isa, na nagreresulta sa mas komprehensibong pag-unawa sa problema ng pananaliksik sa pamamagitan ng pinagsamang pagsusuri ng parehong kwantitatibo at kwalitatibong datos.

1. Suriin ang Impluwensya ng Relasyon sa kapwa sa mga sumusunod na Indicators:

1.1 Relasyon sa mga Guro

1.2 Dalas ng pakikipag-usap sa kapwa mag-aaral

1.3 Pagsali sa mga sosyal na aktibidad

2. Tukuyin ang antas kabuuang kalagayan ng mga mag-aaral sa mga sumusunod na indicators:

2.1 Pagdalo sa klase

2.2 Kaligayahan o kasiyahan sa eskwelahan

2.3 Kalidad ng pakikipag-ugnayan sa mga kaklase at guro

3. Upang tukuyin ang makabuluhang relasyon sa pagitan ng Impluwensya ng Relasyon sa Kapwa sa Kabuuang Kalagayan ng mga Mag-aaral ng Batsilyer sa Sekondaryang Edukasyon Medyor sa Filipino.

4. Upang tukuyin kung aling domain ng relasyon sa kapwa ang may makabuluhang impluwensya sa kabuuang kalagayan ng mga mag-aaral.

5. Ang bumuo ng isang programa o scheme ng interbensyon batay sa mga natuklasan ng pag-aaral tungkol sa *Ang Impluwensya ng Relasyon sa Kapwa sa Kabuuang Kalagayan ng mga Mag-aaral ng Batsilyer sa Sekondaryang Edukasyon Medyor sa Filipino sa Kapalong College of Agriculture, Sciences, and Technology: Isang Convergent Parallel na Pag-aaral.*

Pagsusuri ng Kaugnay na Literatura

Sa sekyong ito ipinapakita ang mga kaugnay na literatura at pag-aaral na isinagawa ng iba't ibang mga may-akda upang magbigay ng mas malalim na pag-unawa at paglilinaw sa pokus ng pag-aaral. Ang independent variable ay ang relasyon sa kapwa na may mga sumusunod na indikador: *Relasyon sa mga Guro, Dalas ng Pakikipag-usap sa Kapwa Mag-aaral, at Pagsali sa mga Sosyal na Aktibidad*. Samantalang ang dependent variable ay ang kabuuang kalagayan ng mga mag-aaral na may mga sumusunod na indikador: *Pagdalo sa Klase, Kaligayahan o Kasiyahan sa Eskwelahan, at Kalidad ng Pakikipag-ugnayan sa mga Kaklase at Guro*. Ang pangkalahatang pagtalakay sa mga kaugnay na pag-aaral ay ipinapakita sa ibaba.

Relasyon sa Kapwa

Ayon kay Pineda at Ramos (2019), ang relasyon ng mga mag-aaral sa kanilang mga kapwa ay may malaking epekto sa kanilang pangkalahatang kalagayan at pagganap sa akademya. Ang positibong ugnayan sa mga kaibigan at kaklase ay nag-aambag sa mas mataas na antas ng emosyonal na suporta, na nagreresulta sa mas mabuting pagganap

sa paaralan. Ang kanilang pag-aaral ay nagpakita na ang mga mag-aaral na may malalim na koneksyon sa kanilang mga kapwa ay mas nakakaranas ng kaligayahan at kasiyahan sa kanilang eskwelahan, na nagpapalakas sa kanilang motibasyon na mag-aral.

Sa isang pag-aaral ni Castillo (2020), ipinakita na ang dalas ng pakikipag-ugnayan ng mga mag-aaral sa kanilang mga kaklase ay nag-uugnay sa kanilang sosyal na kalusugan at emosyonal na kagalingan. Ang mga mag-aaral na madalas makipag-ugnayan sa iba ay mas nagiging resilient at mas handang harapin ang mga hamon sa akademya. Ang pag-aaral na ito ay nagpatunay na ang pagkakaroon ng maayos na relasyon sa mga kaklase ay nakatutulong sa pagbuo ng positibong pananaw sa pag-aaral.

Mahalaga rin ang pagsali sa mga sosyal na aktibidad para sa mga mag-aaral upang mas mapalalim ang kanilang relasyon sa kapwa. Ayon kay Morales (2021), ang pakikilahok sa mga extracurricular activities ay nagiging daan upang makabuo ng mga bagong kaibigan at palakasin ang samahan sa loob ng paaralan. Sa kanyang pag-aaral, napag-alaman na ang mga mag-aaral na aktibong lumalahok sa mga aktibidad sa paaralan ay mas mataas ang antas ng kasiyahan at koneksyon sa kanilang mga kapwa, na nag-aambag sa mas magandang karanasan sa edukasyon.

Isang mahalagang aspeto ng relasyon sa kapwa ay ang pagkakaroon ng suporta sa isa't isa. Ayon kay Santiago (2022), ang mga mag-aaral na may mga malalapit na kaibigan ay mas nakakaramdam ng seguridad at tiwala, na nagiging dahilan ng kanilang mas mataas na pagdalo sa klase. Ang kanilang pag-aaral ay nagmumungkahi na ang emosyonal na suporta mula sa mga kaibigan ay may direktang ugnayan sa kanilang akademikong pagganap at kaligayahan sa eskwelahan.

Sa pangkalahatan, ang relasyon sa kapwa ay may malaking epekto sa kabuuang kalagayan ng mga mag-aaral. Ayon kay Delos Reyes (2023), ang positibong relasyon sa kapwa ay hindi lamang nakatutulong sa emosyonal na kalusugan ng mga mag-aaral kundi pati na rin sa kanilang akademikong tagumpay. Ang kanyang pag-aaral ay nagpatunay na ang mga mag-aaral na nakakaramdam ng koneksyon at suporta mula sa kanilang mga kaklase at guro ay mas nagiging matagumpay at mas masaya sa kanilang edukasyon.

Relasyon sa mga Guro ang isa sa mga pangunahing salik na may impluwensya sa akademikong pagganap at emosyonal na estado ng mga mag-aaral. Ayon kay Rivera at Cruz (2019), ang positibong interaksyon sa mga guro ay nagdudulot ng mas mataas na antas ng pagtanggap ng mga mag-aaral sa mga aralin. Ipinakita sa kanilang pag-aaral na ang mga mag-aaral na nakakaramdam ng suporta at pagkilala mula sa kanilang mga guro ay mas nagiging motivated na makilahok at mag-aral nang mabuti.

Sa isang pag-aaral ni Santos (2020), ipinakita na ang ugnayan ng mga guro at mag-aaral ay nakatutulong sa pagbuo ng tiwala at respeto. Ang mga guro na naglaan ng oras upang makinig sa kanilang mga estudyante at nagbigay ng feedback ay nakapag-udyok sa mga mag-aaral na ipakita ang kanilang tunay na potensyal. Ang positibong relasyon na ito ay nagreresulta sa mas mataas na antas ng pagdalo at aktibong pakikilahok sa mga gawain sa klase. Mahalaga ring isaalang-alang ang papel ng mga guro sa pagbuo ng isang positibong kapaligiran sa paaralan. Ayon kay Delos Reyes (2021), ang mga guro na lumilikha ng isang supportive na kapaligiran ay nakapagpapalakas ng kumpiyansa ng mga mag-aaral sa kanilang kakayahan. Sa kanyang pag-aaral, natuklasan na ang mga mag-aaral na nakakaramdam ng seguridad sa kanilang kapaligiran ay mas handang mag-explore at makilahok sa mga bagong aktibidad, na nagreresulta sa kanilang mas magandang pagganap.

Isang mahalagang aspeto ng relasyon sa mga guro ay ang kanilang kakayahang magbigay ng emosyonal na suporta. Ayon kay Cruz (2022), ang mga guro na may malasakit sa kanilang mga estudyante ay hindi lamang nagbibigay ng akademikong kaalaman kundi pati na rin ng emosyonal na suporta. Ang mga mag-aaral na nakakaramdam ng malasakit mula sa kanilang mga guro ay mas nakakaranas ng mas mataas na antas ng kaligayahan at kumpiyansa sa kanilang sarili.

Sa kabuuan, ang magandang relasyon sa mga guro ay isang pangunahing salik sa kabuuang kalagayan ng mga mag-aaral. Ayon kay Alonzo (2023), ang positibong ugnayan sa mga guro ay hindi lamang nakatutulong sa kanilang emosyonal na kalusugan kundi pati na rin sa kanilang pag-unlad sa akademya. Ang kanyang pag-aaral ay nagpatunay na ang mga mag-aaral na may malalim na koneksyon sa kanilang mga guro ay mas matagumpay at mas masaya sa kanilang mga karanasan sa paaralan.

Dalas ng Pakikipag-usap sa Kapwa Mag-aaral. Ang dalas ng pakikipag-usap ng mga mag-aaral sa kanilang mga kaklase ay isang mahalagang aspeto na nakakaapekto sa kanilang akademikong pagganap at emosyonal na kalagayan. Ayon kay Reyes at Villanueva (2019), ang regular na komunikasyon sa mga kaibigan ay nagpapalakas ng ugnayan at nagtutulungan sa kanilang mga pag-aaral. Ang kanilang pag-aaral ay nagpakita na ang mga mag-aaral na madalas makipag-ugnayan sa kanilang mga kaklase ay mas nakakaranas ng suporta sa kanilang mga gawain, na nagreresulta sa mas magandang academic performance.

Sa isang pag-aaral ni Lopez (2020), natuklasan na ang mga mag-aaral na aktibong nakikipag-usap sa kanilang mga kaklase ay mas may mataas na antas ng pakikilahok sa mga aktibidad sa klase. Ang komunikasyon ay hindi lamang nagpapalakas ng kanilang relasyon kundi pati na rin nagiging daan upang mas maging bukas ang mga mag-aaral sa pagtanggap ng feedback at mga ideya mula sa iba. Ang ganitong interaksyon ay nagiging dahilan ng mas magandang pag-unawa sa mga aralin at mas mataas na antas ng pagkatuto.

Mahalaga ring isaalang-alang ang epekto ng pakikipag-usap sa emosyonal na estado ng mga mag-aaral. Ayon kay Santos (2021), ang madalas na pakikipag-usap sa mga kaibigan ay nagreresulta sa mas mataas na antas ng kaligayahan at kasiyahan sa paaralan. Sa kanyang pag-aaral, ipinakita na ang mga mag-aaral na may malapit na kaibigan at palaging nakikipag-usap ay mas nakakaramdam ng suporta at pagkilala, na nagiging sanhi ng mas magandang karanasan sa kanilang edukasyon.

Isang mahalagang aspeto ng dalas ng pakikipag-usap ay ang pagbibigay ng emosyonal na suporta sa isa't isa. Ayon kay Reyez (2022), ang mga mag-aaral na madalas makipag-usap sa kanilang mga kaklase ay nagiging mas resilient sa harap ng mga hamon sa akademya. Ang kanilang pag-aaral ay nagmumungkahi na ang open communication sa pagitan ng mga mag-aaral ay nag-aambag sa pagbuo ng mas matibay na samahan at pagkakaibigan, na nagreresulta sa mas positibong pananaw sa kanilang pag-aaral.

Sa kabuuan, ang dalas ng pakikipag-usap sa kapwa mag-aaral ay may mahalagang papel sa kanilang pangkalahatang kalagayan at pagganap sa akademya. Ayon kay Dela Cruz (2023), ang aktibong komunikasyon sa mga kaklase ay nagiging daan sa pagbuo ng mga relasyon at suporta na kinakailangan upang maging matagumpay ang mga mag-aaral. Ang kanyang pag-aaral ay nagpatunay na ang mga mag-aaral na regular na nakikipag-ugnayan sa kanilang mga kapwa ay mas nagiging motivated at mas matagumpay sa kanilang pag-aaral.

Pagsali sa mga Sosyal na Aktibidad. Ang pagsali sa mga sosyal na aktibidad ay isang mahalagang bahagi ng buhay ng mga mag-aaral na nag-aambag sa kanilang emosyonal at sosyal na pag-unlad. Ayon kay Martinez at Garcia (2019), ang aktibong partisipasyon sa mga extracurricular activities ay hindi lamang nagpapalawak ng kanilang social network kundi nagbibigay din ng mga pagkakataon para sa personal na paglago. Ang kanilang pag-aaral ay nagpakita na ang mga mag-aaral na regular na lumalahok sa mga aktibidad sa paaralan ay mas nakakaramdam ng koneksyon at suporta mula sa kanilang mga kapwa mag-aaral.

Sa isang pag-aaral ni Dela Rosa (2020), natuklasan na ang pagsali sa mga sosyal na aktibidad ay nakatutulong sa pagbuo ng self-esteem at kumpiyansa ng mga mag-aaral. Ang mga mag-aaral na aktibong nakikilahok sa mga programang pangkomunidad at paaralan ay mas nakakaranas ng tagumpay sa kanilang mga gawain. Ipinakita ng kanyang pag-aaral na ang ganitong mga karanasan ay nagbibigay ng mga pagkakataon para sa mga mag-aaral na ipakita ang kanilang mga talento at kakayahan, na nagiging dahilan ng kanilang mas mataas na antas ng kasiyahan. Mahalaga rin ang papel ng mga sosyal na aktibidad sa pagkakaroon ng mas malalim na relasyon sa mga kaklase at guro. Ayon kay Santos (2021), ang mga mag-aaral na sumasali sa mga aktibidad ay nagkakaroon ng mas maraming pagkakataon na makipag-ugnayan at makilala ang kanilang mga guro at kaklase. Ang mga karanasang ito ay nag-aambag sa pagbuo ng mas malalim na ugnayan, na nakatutulong sa kanilang emosyonal na kalusugan at pag-unlad sa akademya.

Isang mahalagang aspeto ng pagsali sa mga sosyal na aktibidad ay ang pagbibigay ng suporta sa mga kapwa mag-aaral. Ayon kay Cruz (2022), ang mga mag-aaral na aktibong nakikilahok sa mga grupong pangkomunidad ay mas nakakaramdam ng pagkakaisa at pagkakaibigan. Ang kanilang pag-aaral ay nagmumungkahi na ang pakikilahok sa mga sosyal na aktibidad ay hindi lamang nagdadala ng kasiyahan kundi nag-aambag din sa mas magandang samahan sa paaralan.

Sa kabuuan, ang pagsali sa mga sosyal na aktibidad ay may malaking epekto sa kabuuang kalagayan ng mga mag-aaral. Ayon kay Reyes (2023), ang aktibong partisipasyon sa mga extracurricular activities ay nagreresulta sa mas mataas na antas ng kasiyahan at tagumpay sa akademya. Ang kanyang pag-aaral ay nagpatunay na ang mga mag-aaral na lumalahok sa mga aktibidad ay mas nagiging motivated at mas masaya sa kanilang mga karanasan sa paaralan.

Kabuuang Kalagayan ng mga Mag-aaral

Ang kabuuang kalagayan ng mga mag-aaral ay isang mahalagang indicator ng kanilang tagumpay at kagalingan sa loob ng paaralan. Ayon kay Alonzo at Santos (2019), ang kalagayan ng mga mag-aaral ay hindi lamang nakabatay sa kanilang akademikong pagganap kundi pati na rin sa kanilang emosyonal at sosyal na kalusugan. Ang kanilang pag-aaral ay nagpakita na ang mga mag-aaral na may positibong pananaw at maayos na kalagayan sa emosyon ay mas nakakapagtagumpay sa kanilang mga aralin at aktibidad.

Sa isang pag-aaral ni Dela Cruz (2020), natuklasan na ang mataas na antas ng kaligayahan at kasiyahan sa paaralan ay may direktang ugnayan sa kabuuang kalagayan ng mga mag-aaral. Ang mga mag-aaral na nakakaramdam ng suporta mula sa kanilang mga guro at kaklase ay mas nakakaranas ng mas magandang karanasan sa kanilang pag-aaral. Ipinakita ng kanyang pag-aaral na ang magandang kalagayan sa paaralan ay nagreresulta sa mas mataas na antas ng pagdalo at aktibong pakikilahok sa mga gawain.

Mahalaga rin ang papel ng mga relasyon sa mga kaklase at guro sa kabuuang kalagayan ng mga mag-aaral. Ayon kay Reyes (2021), ang pagkakaroon ng malalim na ugnayan sa mga kaklase at guro ay nag-aambag sa mas magandang emosyonal na estado ng mga mag-aaral. Sa kanyang pag-aaral, ipinakita na ang mga mag-aaral na may positibong relasyon sa kanilang mga guro at kaklase ay mas nakakaranas ng kaligayahan at tiwala sa kanilang sarili, na nagiging dahilan ng kanilang mas mahusay na pagganap sa akademya.

Isang mahalagang aspeto ng kabuuang kalagayan ng mga mag-aaral ay ang kanilang pisikal at mental na kalusugan. Ayon kay Martinez (2022), ang mga mag-aaral na naglalaan ng oras para sa kanilang pisikal na aktibidad at mental na kagalingan ay mas may mataas na antas ng produktibidad at positibong pag-uugali sa paaralan. Ang kanilang pag-aaral ay nagpatunay na ang magandang kalagayan ng katawan at isip ay direktang nakaapekto sa akademikong tagumpay.

Sa pangkalahatan, ang kabuuang kalagayan ng mga mag-aaral ay isang mahalagang salik na nakakaapekto sa kanilang pag-unlad sa akademya. Ayon kay Torres (2023), ang mga mag-aaral na masaya at kumportable sa kanilang kapaligiran ay mas nakakapag-focus sa kanilang mga aralin at aktibidad. Ang kanyang pag-aaral ay nagpatunay na ang positibong kalagayan ng mga mag-aaral ay nagreresulta sa mas mataas na antas ng tagumpay at kasiyahan sa kanilang edukasyon.

Pagdalo sa Klase. Ang pagdalo sa klase ay isang pangunahing salik sa tagumpay ng mga mag-aaral sa kanilang akademikong karera. Ayon kay Alonzo (2019), ang mataas na antas ng pagdalo sa klase ay direktang nakaapekto sa kanilang pagkatuto at pang-unawa sa mga aralin. Sa kanyang pag-aaral, ipinakita na ang mga mag-aaral na regular na dumadalo sa klase ay mas nakakakuha ng mataas na marka at mas nakakapag-participate sa mga aktibidad sa paaralan.

Sa isang pag-aaral ni Padilla (2021), natuklasan na ang mga mag-aaral na nakakaramdam ng suporta mula sa kanilang mga guro at kaklase ay mas madalas na dumadalo sa klase. Ang emosyonal na suporta at positibong relasyon sa paaralan ay nagbibigay ng motibasyon sa mga mag-aaral upang lumahok sa kanilang mga aralin. Ang kanilang pag-aaral ay nagmumungkahi na ang mga mag-aaral na may magandang relasyon sa kanilang mga guro ay mas nakakaranas ng mataas na antas ng pagdalo at aktibong pakikilahok sa klase.

Mahalaga ring isaalang-alang ang epekto ng mga sosyal na aktibidad sa pagdalo sa klase. Ayon kay Mendoza (2020), ang mga mag-aaral na aktibong sumasali sa mga extracurricular activities ay mas may positibong pananaw sa kanilang pag-aaral at mas madalas na dumadalo sa klase. Ang kanilang pag-aaral ay nagpakita na ang pakikilahok sa mga aktibidad ay nagiging dahilan ng mas mataas na antas ng kasiyahan, na nag-aambag sa mas magandang attendance.

Sa kanyang pag-aaral, isinasaad ni Del Pillar (2018) na ang mga dahilan ng hindi pagdalo sa klase ay kadalasang nauugnay sa emosyonal at sosyal na kalagayan ng mga mag-aaral. Ang mga mag-aaral na nakakaranas ng stress o anxiety ay mas malamang na hindi dumalo sa klase. Ang kanyang pananaliksik ay nagbigay-diin sa pangangailangan ng mga paaralan na lumikha ng supportive na kapaligiran upang mabawasan ang mga hadlang sa pagdalo ng mga mag-aaral.

Sa kabuuan, ang pagdalo sa klase ay isang mahalagang indicator ng kabuuang kalagayan ng mga mag-aaral. Ayon kay Sanchez (2021), ang positibong kalagayan sa paaralan ay nagreresulta sa mas mataas na antas ng pagdalo at mas mahusay na pagganap sa akademya. Ang kanyang pag-aaral ay nagpatunay na ang mga mag-aaral na nakakaramdam ng suporta at koneksyon sa kanilang kapaligiran ay mas nagiging motivated na dumalo at lumahok sa kanilang mga aralin.

Kaligayahan o Kasiyahan sa Eskwelahan. Ang kaligayahan o kasiyahan ng mga mag-aaral sa eskwelahan ay isang mahalagang aspeto na nakakaapekto sa kanilang pangkalahatang pagganap at emosyonal na kalagayan. Ayon kay Santos at Dela Cruz (2021), ang mga mag-aaral na nakakaramdam ng kasiyahan sa kanilang kapaligiran ay mas nagiging motivated sa kanilang mga aralin. Ang kanilang pag-aaral ay nagpatunay na ang positibong karanasan sa paaralan ay nagreresulta sa mas mataas na antas ng pakikilahok at pagganap sa akademya.

Sa isang pag-aaral ni Mendez (2022), natuklasan na ang mga sosyal na aktibidad at pagkakaroon ng magandang relasyon sa mga kaklase at guro ay nakatutulong sa pagbuo ng kasiyahan sa eskwelahan. Ang kanyang pananaliksik ay nagbigay-diin sa kahalagahan ng mga aktibidad na nag-uugnay sa mga mag-aaral at nagtataguyod ng samahan at pagkakaibigan. Ang mga mag-aaral na mas aktibong nakikilahok sa mga grupong pangkomunidad at paaralan ay mas nakakaramdam ng kasiyahan.

Mahalaga ring isaalang-alang ang papel ng emosyonal na suporta mula sa mga guro. Ayon kay Alonzo (2023), ang mga guro na nagbibigay ng positibong feedback at nakikilahok sa buhay ng kanilang mga mag-aaral ay nag-aambag sa kanilang kasiyahan sa eskwelahan. Ang kanyang pag-aaral ay nagpatunay na ang pagkakaroon ng malasakit at suporta mula sa mga guro ay nagreresulta sa mas mataas na antas ng kaligayahan ng mga mag-aaral, na nagiging dahilan ng mas mahusay na pagganap.

Isang mahalagang aspeto ng kasiyahan sa eskwelahan ay ang pagkakaroon ng balanse sa pagitan ng pag-aaral at mga aktibidad. Ayon kay Pascual (2019), ang mga mag-aaral na mayroong tamang oras para sa pag-aaral at mga recreational activities ay mas nakakaranas ng mas mataas na antas ng kasiyahan sa paaralan. Ang kanyang pananaliksik ay nagmumungkahi na ang balanse na ito ay mahalaga upang mapanatili ang positibong pananaw ng mga mag-aaral sa kanilang edukasyon.

Ang kasiyahan sa eskwelahan ay isang mahalagang salik sa kabuuang kalagayan ng mga mag-aaral. Ayon kay Lim (2022), ang mga mag-aaral na masaya sa kanilang kapaligiran ay mas nakatuon sa kanilang pag-aaral at nagiging mas matagumpay. Ang kanyang pag-aaral ay nagpatunay na ang positibong kalagayan sa eskwelahan ay nagreresulta sa mas mataas na antas ng tagumpay at kasiyahan sa kanilang karanasan sa edukasyon.

Kalidad ng Pakikipag-ugnayan sa mga Kaklase at Guro. Ang kalidad ng pakikipag-ugnayan sa mga kaklase at guro ay isang pangunahing salik na nakakaapekto sa akademikong tagumpay ng mga mag-aaral. Ayon kay Dela Cruz at Reyes (2021), ang magagandang relasyon sa mga guro at kaklase ay nagiging dahilan ng mas mataas na antas ng pagkatuto at pag-unawa sa mga aralin. Ang kanilang pag-aaral ay nagpatunay na ang positibong pakikipag-ugnayan ay nag-aambag sa mas mataas na antas ng pakikilahok at motivasyon ng mga mag-aaral sa kanilang pag-aaral.

Sa isang pag-aaral ni Ramos (2022), natuklasan na ang mga mag-aaral na may magandang ugnayan sa kanilang guro ay mas madalas na humihingi ng tulong at nagiging bukas sa feedback. Ang pagkakaroon ng suportadong kapaligiran sa klase ay nagpapalakas ng tiwala ng mga mag-aaral sa kanilang sarili. Ipinakita ng kanyang pananaliksik na ang mataas na kalidad ng ugnayan ay nagreresulta sa mas mahusay na pagganap sa mga gawain at pagsusulit.

Mahalaga ring isaalang-alang ang papel ng pakikipag-ugnayan sa mga kaklase. Ayon kay Alonzo (2023), ang mga mag-aaral na may malalim na relasyon sa kanilang mga kaklase ay mas nakakaramdam ng emosyonal na suporta at

seguridad sa kanilang kapaligiran. Ang kanyang pag-aaral ay nagmumungkahi na ang positibong pakikipag-ugnayan sa mga kaklase ay nag-aambag sa kanilang kasiyahan sa eskwelahan, na sa huli ay nakakaapekto sa kanilang pagkatuto.

Ayon kay Corpuz (2019), ang mga guro na nagpapakita ng malasakit at pagpapahalaga sa kanilang mga mag-aaral ay nagtataguyod ng mas mabuting relasyon sa klase. Ang kanyang pag-aaral ay nagpatunay na ang pag-unawa at pakikitungo ng mga guro sa kanilang mga mag-aaral ay nagreresulta sa mas positibong karanasan sa paaralan.

Ang kalidad ng pakikipag-ugnayan sa mga kaklase at guro ay may malaking epekto sa kabuuang kalagayan ng mga mag-aaral. Ayon kay Garcia (2022), ang mga mag-aaral na nakakaramdam ng magandang ugnayan sa kanilang mga guro at kaklase ay mas masaya at matagumpay sa kanilang pag-aaral. Ang kanyang pananaliksik ay nagpatunay na ang positibong interaksyon ay nag-aambag sa pagbuo ng isang mas masiglang kapaligiran sa paaralan.

Ang pag-aaral na ito ay naglalayong makapagbigay ng mas malalim na pag-unawa sa mga interrelasyon ng mga salik na ito at makabuo ng mga rekomendasyon para sa pagpapabuti ng karanasan ng mga mag-aaral sa Kapalong College of Agriculture, Sciences, and Technology.

Sa pamamagitan ng pagtukoy at pag-aaral sa mga ugnayang ito, maaaring makabuo ng mga estratehiya at interbensyon upang mapabuti ang karanasan ng mga mag-aaral sa Kapalong College of Agriculture, Sciences, and Technology.

Kahalagahan ng Pag-aaral

Ang pag-aaral na ito ay mahalaga sapagkat nagbibigay ito ng masusing pagsusuri sa impluwensya ng relasyon sa kapwa sa kabuuang kalagayan ng mga mag-aaral ng Batsilyer sa Sekondaryang Edukasyon, Medyor sa Filipino. Bilang isang mananaliksik, personal kong pinaniniwalaan na ang mas mabuting relasyon sa mga kapwa mag-aaral at guro ay hindi lamang nakakaapekto sa emosyonal na kalagayan ng isang estudyante, kundi may direktang epekto rin ito sa kanilang akademikong tagumpay. Sa pamamagitan ng pag-aaral na ito, layon naming mabigyan ng sapat na datos at ebidensya na makatutulong sa pagpapabuti ng mga sistema at programang pang-edukasyon.

Ang mga **opisyal ng DepEd** ay makikinabang sa mga resulta ng pag-aaral na ito dahil maaari nilang gamitin ang mga natuklasan bilang gabay sa pagbuo ng mga polisiya at programang makakatulong sa paghubog ng mas positibong relasyon sa loob ng mga paaralan. Gayundin, ang mga **punong-guro** ay maaaring magpatupad ng mga pamamaraan upang mapalakas ang ugnayan sa pagitan ng mga guro at mag-aaral, batay sa mga rekomendasyon ng pag-aaral na ito. Para naman sa mga **guro**, makatutulong ito sa kanila na maunawaan ang epekto ng kanilang pakikipag-ugnayan sa mga mag-aaral at paano nila mas mapapaunlad ang kanilang pamamahala sa klase.

Ang mga **mag-aaral** mismo ang pangunahing makikinabang sa pag-aaral na ito sapagkat maaari itong humantong sa mas magandang karanasan sa kanilang edukasyon at mas matatag na emosyonal na kalagayan. Sa pangkalahatan, ang mga **magulang** at ang **komunidad** ay makikinabang rin sa mas positibong pag-uugali at akademikong pagganap ng mga mag-aaral. Sa huli, magiging kapaki-pakinabang din ito sa mga **hinaharap na mananaliksik** na nais magpatuloy sa pag-aaral ng relasyon sa kapwa at ang epekto nito sa akademikong kalagayan ng mga mag-aaral.

Kahulugan ng mga Termino

Sa seksyong ito, ipapahayag ang mga kahulugan ng mahahalagang terminolohiya na ginamit sa pag-aaral na ito. Ang mga terminolohiyang ito ay hindi lamang nakatutulong sa pag-unawa ng mga konsepto kundi nagbibigay din ng linaw sa mga layunin ng pag-aaral.

Relasyon sa Kapwa: Ayon kay Laungani (2017), ang *relasyon sa kapwa* ay tumutukoy sa koneksyon at interaksyon ng isang tao sa iba, na maaaring magtaglay ng emosyonal, sosyal, at sikolohikal na aspeto.

Sa konteksto ng pag-aaral na ito, ang *relasyon sa kapwa* ay inilalarawan bilang pakikipag-ugnayan ng mga mag-aaral sa kanilang mga guro at kaklase, kung saan sinusuri ang kalidad at dalas ng mga interaksyong ito.

Kabuuang Kalagayan ng mga Mag-aaral: Sinasabi ni De Guzman (2020) na ang *kabuuang kalagayan ng mga mag-aaral* ay isang masalimuot na konsepto na kinabibilangan ng kanilang emosyonal, sosyal, at akademikong kalagayan.

Sa konteksto ng pag-aaral na ito, ang *kabuuang kalagayan ng mga mag-aaral* ay tumutukoy sa kanilang pagdalo sa klase, kasiyahan sa eskwelahan, at kalidad ng pakikipag-ugnayan sa kanilang mga guro at kaklase.

Impluwensya: Ayon kay Bandura (2018), ang *impluwensya* ay ang kapasidad ng isang tao o bagay na makapagbago o makapagpabago ng asal, saloobin, o pananaw ng iba.

Sa konteksto ng pag-aaral na ito, ang *impluwensya* ay tumutukoy sa epekto ng mga relasyon sa kapwa sa kabuuang kalagayan ng mga mag-aaral, na masusuri sa pamamagitan ng kanilang emosyonal at sosyal na estado.

KABANATA 2

METODOLOHIYA

Ang seksyong ito ay naglalahad ng pamamaraan sa pagsasagawa ng pag-aaral. Nilalaman nito ang mga kalahok ng pananaliksik, mga materyales at instrumentong ginamit sa proseso ng pangangalap ng datos, pati na rin ang disenyo at pamamaraan na ginamit sa pag-aaral.

Disenyo ng Pananaliksik

Ang pag-aaral na ito ay gumamit ng mixed methods approach na may convergent parallel design, na pinagsasama ang mga elementong kwalitatibo at kwantitatibo upang magbigay ng mas masusing pag-unawa sa problema ng pananaliksik. Ang integrasyong ito ay mahalaga para sa pagpapalakas ng rigor ng mixed methods research at maaaring ilapat sa iba't ibang yugto ng proseso ng pananaliksik. Ang konsepto ng "mixing" ay nagsasangkot ng pagkonekta ng mga aspektong kwalitatibo at kwantitatibo upang magbigay ng mas kumpletong larawan ng isyu sa pananaliksik. Higit pa sa simpleng pag-validate ng mga natuklasan, ang mixed methods research ay nagbibigay-daang para sa pagsasama ng iba't ibang teknik sa pananaliksik, na nag-aalok ng mas komprehensibo at masusing pananaw sa paksa. Sa pamamagitan ng pag-uugnay ng mga resulta mula sa iba't ibang pamamaraan, maaring matuklasan ng mga mananaliksik ang mga pananaw na maaaring hindi mapansin kapag umaasa lamang sa isang pamamaraan (Creswell, 2014; Tashakkori & Teddlie, 2010).

Sa konteksto ng pag-aaral, ang disenyo na ito ay gumamit ng mixed-method approach na pinagsasama ang kwantitatibong at kwalitatibong mga pamamaraan ng pananaliksik upang sukatin ang impluwensya ng relasyon sa kapwa. Ito ay nagbibigay-daang sa mga mananaliksik na magkaroon ng mas masusing at mas detalyadong pag-unawa sa kabuuang kalagayan ng mga mag-aaral. Ang kwantitatibong datos ay maaaring magbunyag ng mga estadistikal na trend at pattern, samantalang ang kwalitatibong datos ay maaaring magbigay ng mga pananaw sa mga ugat na sanhi at ng mga estudyante.

Ang disenyo karanasan ng pananaliksik na pinili para sa pag-aaral na ito ay isang convergent parallel mixed-method approach. Sa disenyo na ito, ang parehong kwantitatibong at kwalitatibong datos ay kinokolekta nang sabay-sabay at binibigyan ng pantay na halaga. Sa simula, ang datos mula sa survey ay kolektahin, kasunod ng mga focus group o one-on-one na interbyu. Ang bawat set ng datos ay susuriin nang hiwalay, at pagkatapos ay ang mga resulta ay pagsasamahin at bibigyang-kahulugan ng sama-sama. Ang pamamaraang ito ay angkop para sa pag-aaral dahil ito ay naglalayong tuklasin ang pagkakatatulad, pagkakaiba, kontradiksyon, o relasyon sa pagitan ng dalawang uri ng datos (Creswell & Plano Clark, 2011).

Sa konteksto ng pag-aaral, ang convergent parallel approach ay kinabibilangan ng pagtitipon ng parehong kwalitatibong at kwantitatibong datos nang hiwalay at pagkatapos ay paghahambingin ang mga resulta upang makabuo ng komprehensibong konklusyon. Ito ay nagbibigay-daang sa mananaliksik na magkaroon ng mas kumpletong pag-unawa sa impluwensya ng relasyon sa kapwa sa kabuuang kalagayan ng mga mag-aaral sa pamamagitan ng pagsusuri mula sa iba't ibang perspektibo. Bukod dito, sa pamamagitan ng pag-iintegrate ng mga magkakaibang pinagmulan ng datos, layunin ng mananaliksik na i-validate at dagdagan ang mga natuklasan, na nag-aalok ng mas masalimuot at komprehensibong pag-unawa sa fenomenong pinag-aaralan. Ang paghahambing ng mga nagkakatatulad o nagkakaibang pattern ay nagpalakas sa kabuuang bisa at pagiging maaasahan ng mga resulta ng pananaliksik (Fetters, Curry, & Creswell, 2013).

Gayunpaman, ipinakita sa Larawan 2 ang convergent parallel mixed method design na ginamit sa pag-aaral na ito. Ipinakita nito na ang kwantitatibong datos ay nakolekta at sinuri nang hiwalay mula sa kwalitatibong datos. Subalit,

pinagsama ng mananaliksik ang dalawang database at nagsagawa ng karagdagang pagsusuri kung paano nagkakatulad o nagkakaiba ang mga datos.

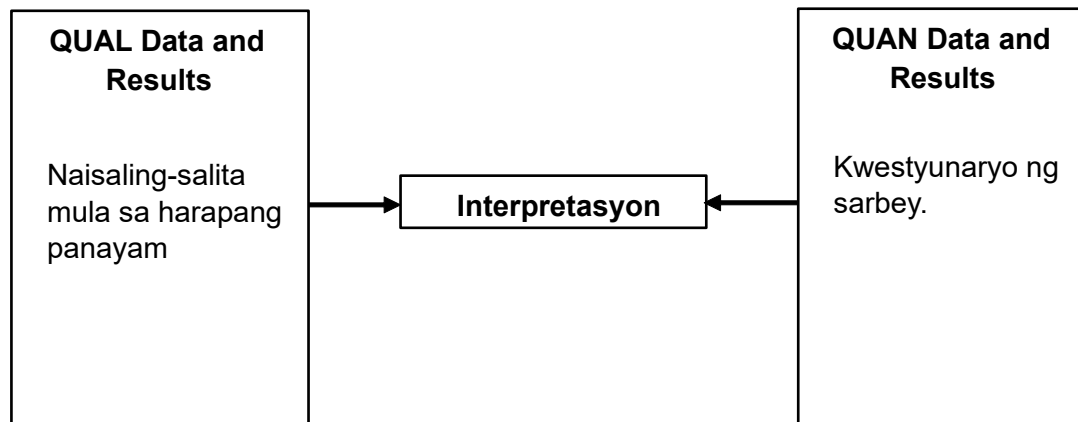

Figure 2. Convergent Parallel Mixed Method Design

Lokasyon ng Pananaliksik

Ipinapakita ng Larawan 3 ang lugar ng pag-aaral. Ang pag-aaral na ito ay isinagawa sa lokal na kolehiyo, ang Kapalong College of Agriculture, Sciences and Technology (KCAST). Bilang nag-iisang institusyon ng mas mataas na edukasyon sa Kapalong, tinutugunan nito ang lumalaking pangangailangan para sa accessible, abot-kaya, at dekalidad na edukasyon. Ang pagtataguyod ng KCAST ay naging posible sa pamamagitan ng Munisipal na Ordinansa Blg. 423 na ipinasa ng lokal na pamahalaan ng Kapalong, Davao del Norte, at pinabilis ng pag-apruba ng Commission on Higher Education (CHED) Rehiyon XI. Ang institusyong ito ng tertiary education ay matatagpuan sa Barangay Maniki, sa puso ng Munisipalidad ng Kapalong.

Samantala, ang KCAST ay may anim na kurso na inaalok para sa mga lokal na mamamayan na may humigit-kumulang higit sa limang libong nakatala. Nakatuon ang KCAST sa pagpapanatili ng kalidad ng serbisyo sa lahat ng mga programang inaalok nito. Ito ay makikita sa pamamagitan ng kanilang masigasig na pagsusumikap para sa boluntaryong akreditasyon kasama ang Association of Local Colleges and Universities Commission on Accreditation (ALCUCA).

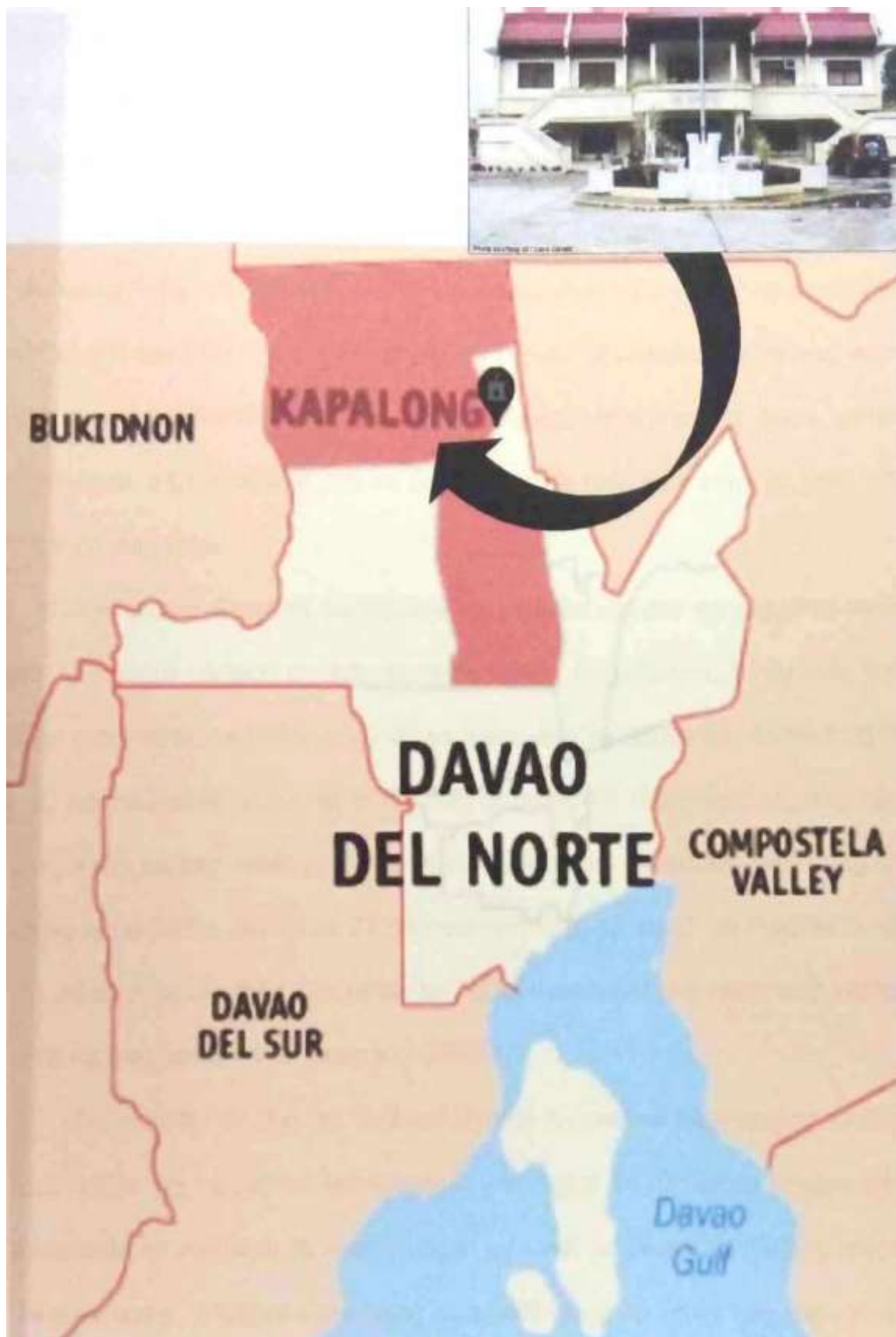

Figure 3. Regional Map Highlighting the Research Locale
(District of Davao del Norte)

Mga Kalahok

Ang mga kalahok sa pag-aaral na ito ay pinili batay sa kanilang kakayahang magbigay ng mahahalagang pananaw at epektibong tugunan ang mga tanong sa pananaliksik (Kuper, Lingard, & Levinson, 2008). Partikular, ang pokus ay sa mga batsilyer sa sekondaryang edukasyon medyor sa Filipino sa Kapalong College of Agriculture, Science and Technology. Ang mga estudyanteng ito ay pinili dahil sila ay nasa magandang posisyon upang makapag-ambag ng makabuluhan sa pag-unawa sa fenomenong pinag-aaralan.

Table 1
Distribution of Respondents

BSED FILIPINO STUDENTS	POPULASYON	SAMPLE	PORSYENTO
1 st Year	14	8	4%
2 ND Year	132	80	34%
3 RD Year	65	39	17%
4 th Year	44	27	11%
KABUUAN	255	154	66%

Quantitative Phase

Sa kwantitatibong yugto, ang mga kalahok sa pananaliksik na ito ay binubuo ng mga batsilyer sa sekondaryang edukasyon medyor sa Filipino sa Kapalong College of Agriculture, Sciences, and Technology sa taong akademiko 2024-2025. Ang pagpili sa mga estudyanteng ito bilang mga respondente ay sinadyang isinagawa, alinsunod sa pokus ng pag-aaral sa impluwensya ng relasyon sa kapwa sa kabuuang kalagayan ng mga mag-aaral sa nasabing institusyon. Dahil sa diin ng pag-aaral sa BSED Filipino na kumuha ng programang edukasyon sa institusyong ito, itinuturing na angkop at wasto na isama ang mga estudyante mula 1st hanggang 4th year, partikular mula sa Kapalong College of Agriculture, Sciences, and Technology.

Ang stratified random sampling technique ang metodolohiyang ginamit upang makuha ang representatibong sample ng populasyon. Ang mananaliksik ay pumili ng random na sample mula sa bawat stratum sa proporsyon sa laki nito, na nagresulta sa isang representatibong sample ng populasyon. Ang mga pamantayan para sa pagpili sa mga respondente ay ang mga sumusunod: (1) sila ay dapat nakatala at kumukuha ng programang edukasyon (BSED Major in Filipino); (2) dapat kasalukuyang nakatala sa kasalukuyan at nakaraang taong akademiko 2023-2024; (3) maaaring lalaki o babae o anumang kasarian; at (4) hindi magtatakda ng limitasyon sa edad para sa mga respondente. Ang pananaliksik ay isinagawa sa mga BSED Filipino na nakatala sa programang edukasyon. Ang institusyon ay binubuo ng kabuuang 255 na estudyante mula first year hanggang fourth year, na binubuo ng 14 na estudyante sa 1st year BSED Filipino, 132 na estudyante sa 2nd year BSED Filipino, 65 na estudyante sa 3rd year BSED Filipino, at 44 na estudyante sa 4th year BSED Filipino. Gayunpaman, ang laki ng sample para sa pag-aaral ay tinukoy ng statistician, na sumasaklaw ng 8 mula sa 14 mula sa first year. Sa katulad na paraan, ang sample para sa second year ay kinabibilangan ng 80 mula sa 132, para sa third year ay 39 mula sa 65, at ang sample para sa fourth year ay kabuuang 27 mula sa 44 na estudyante sa programang BSED Filipino sa edukasyon.

Qualitative Phase

Sa kabaligtaran, ang kwalitatibong pananaliksik ay gumagamit ng sinadyang pamamaraan sa pagpili ng mga paksa. Para sa pag-aaral na ito, isang non-probability sampling method na kilala bilang purposive sampling ang ginamit. Ang teknik na ito ay nagsasangkot ng sinadyang pagpili ng mga partikular na indibidwal o yunit na makapagbibigay ng pinaka-may-katuturang at nakabubuonang impormasyon na

Table 2
Profiles for the Participants

ASSIGNED CODE	KASARIAN	BAITANG
Mr. Handsome	Lalaki	Ikaapat na Baitang
Ms. Pretty	Babae	Ikaapat na Baitang
Ms. Genius	Babae	Ikatatlong Baitang
Ms. Angel	Babae	Ikatatlong Baitang
Ms. Sexy	Babae	Ikalawang Baitang
Ms. Attractive	Babae	Ikalawang Baitang
Hot	Babae	Ikalawang Baitang
Ms. Perfect	Babae	Unang Baitang
Tall	Babae	Unang Baitang
Ms. Shorty	Babae	Unang Baitang

may kaugnayan sa mga tanong sa pananaliksik. Ang layunin ay mapabuti ang pag-unlad sa fenomenong pinag-aaralan sa pamamagitan ng pagpili ng mga kalahok na pinaka-angkop upang makapag-ambag ng mahahalagang pananaw (Patton, 2015). Bukod dito, limang (5) kalahok mula sa batsilyer sa sekondaryang edukasyon medyor sa filipino mula 1st year hanggang 4th year ang kasali sa kwalitatibong yugto: lima (5) para sa masusing interbyu. Ito ay alinsunod sa mungkahi at rekomendasyon nina Creswell at Creswell (2018) na nagsasaad na ang isang mananaliksik ay maaaring magkaroon ng pagitan ng 10 hanggang 50 kalahok na sapat para sa kwalitatibong pananaliksik depende sa uri ng pananaliksik at mga tanong sa pananaliksik

Sa wakas, ang mga pamantayan para sa pagpili sa mga respondente ay ang mga sumusunod: (1) sila ay dapat nakatala at kumukuha ng programang edukasyon (BSED Major in Filipino) sa Kapalong College of Agriculture, Sciences, and Technology; (2) dapat kasalukuyang nakatala sa kasalukuyan at nakaraang taong akademiko 2024-2025; (3) maaaring lalaki o babae o anumang kasarian; at (4) hindi magtatakda ng limitasyon sa edad para sa mga respondente.

Mga Instrumento sa Pananaliksik

Ang instrumento sa pananaliksik ay naglalarawan sa mga kagamitan na ginagamit upang mangalap ng data, kabilang ang mga sarbey, pagtatasa, organisadong panayam, at checklist. Ang sarbey na talatanungan at ang pakikipanayam ay ang dalawang kasangkapan sa pananaliksik na gagamitin sa convergent parallel mixed method na pag-aaral upang makuha ang kinakailangan datos ng kalahok (Seaman, 1991).

Kwantitatibong Parte

Gumamit at nag-angkop ang mananaliksik ng survey questionnaire para sa digital literacy na inangkop mula kay Reyes (2020). Ang nasabing questionnaire ay gumamit ng Five-point Likert Scale na may mga sumusunod na indikator: komunikasyon, copyright, kritikal na pag-iisip, karakter, pagkamamamayan, pag-curate, koneksyon, pagkamalikhain, at kolaborasyon.

Sa Five-point Likert Scale, kinakailangan lamang na i-rate ng mga kalahok at lagyan ng tsek ang isang kahon mula isa (pinakamababa) hanggang lima (pinakamataas) sa bawat tanong. Bukod dito, ang Likert Scale ay itinuturing na angkop para sa pagsukat ng mga konstruksyon, saloobin, at stimuli na hindi madaling napapansin ng mga pandama ng tao. Sa kabila ng pagkakaangkop ng questionnaire, ito ay sumailalim sa pagsusuri ng mga eksperto. Upang bigyang-kahulugan ang pananaw sa organizational commitment, ang saklaw ng mga mean, deskripsyon, at interpretasyon ay ipinakita.

Relasyon sa Pakikipagkapwa. Ang talatanungan sa baryabol na ito ay halaw mula sa mga pag-aaral ukol sa interaksyon at ugnayang panlipunan sa kontekstong pang-edukasyon. Ang talatanungan ay binubuo ng tatlong (3)

indikeytor na sumusunod: kalidad ng pakikipag-ugnayan sa mga kaklase at guro, pagdalo sa klase, at kaligayahan o kasiyahan sa eskwelahan. Ang talatanungan ay may kabuuang labinlimang (15) sukat na aytem. Para sa nasabing baryabol, sinagot ng mga respondente ang mga ibinigay na tanong batay sa sumusunod na limang sunod-sunod na antas ng relasyon sa pakikipagkapwa kasama ang kaukulang saklaw ng mean at deskripsyon.

Descriptive Equivalent Interpretasyon

Saklaw ng Means

4.21-5.00	Napakataas	Kung ang sukat na inilalarawan sa item ay palaging naipapakita
3.40-4.19	Mataas	Kung ang sukat na inilalarawan sa item ay kadalasang naipapakita.
2.60 3.39	Katamtaman	Kung ang sukat na inilalarawan sa item minsang naipapakita.
1.80-2.59	Mababa	Kung ang sukat na inilalarawan sa item ay bihirang naipapakita.
1.00-1.79	Napakababa	Kung ang sukat na inilalarawan sa item bihirang naipapakita.

Kabuoang Kalagayan ng mga Mag-aaral. Ang talatanungan sa baryabol na ito ay halaw mula sa mga pag-aaral hinggil sa kabuuang karanasan at kalagayan ng mag-aaral sa eskwelahan. Binubuo ito ng dalawang (2) pangunahing indikeytor na sumusunod: emosyonal na kalagayan sa kabuoang mag-aaral at pisikal na kalagayan sa kabuoang mag-aaral. Ang talatanungan ay may kabuuang sampung (10) sukat na aytem. Para sa nasabing baryabol, sinagot ng mga respondente ang mga ibinigay na tanong batay sa sumusunod na limang sunod-sunod na antas ng kabuoang kalagayan ng mag-aaral kasama ang kaukulang saklaw ng mean at deskripsyon.

Descriptive Equivalent Interpretasyon

Saklaw ng Means

4.21-5.00	Napakataas	Kung ang sukat na inilalarawan sa item ay palaging naipapakita
3.40-4.19	Mataas	Kung ang sukat na inilalarawan sa item ay kadalasang naipapakita.
2.60 3.39	Katamtaman	Kung ang sukat na inilalarawan sa item minsang naipapakita.
1.80-2.59	Mababa	

Kung ang sukat na inilalarawan sa item ay bihirang naipapakita.

1.00-1.79

Napakababa

Kung ang sukat na inilalarawan sa item bihirang naipapakita.

Qualitative Phase

Sa kwalitatibong yugto, bumuo ang mananaliksik ng isang set ng dalawang bukas na tanong na dinisenyo upang makakuha ng masusing pananaw. Ang mga tanong na ito, na nilikha batay sa mga resulta ng survey, ay sinuri at pinatunayan ng isang panel ng mga eksperto. Ang mga ito ay nagsilbing gabay para sa pagsasagawa ng komprehensibong interbyu sa mga kalahok na nakatapos ng survey. Mula sa mga paunang respondente ng survey, sampung indibidwal ang sinadyang pinili para sa masusing interbyu. Ang pamamaraang ito ay nagbibigay-daan para sa pagkolekta ng detalyadong naratibo, karanasan, at opinyon na lampas sa kung ano ang maaaring makuha sa pamamagitan ng kwantitatibong sukat lamang.

Pagkolekta ng Data

Ang proseso ng pagkuha ng data ay kinabibilangan ng ilang hakbang na sinunod sa panahon ng pagsasagawa ng pag-aaral:

Quantitative Phase

Sa kwantitatibong yugto ng pag-aaral, ginamit ang isang naangkop na questionnaire upang suriin ang impluwensya ng relasyon sa kapwa sa kabuuang kalagayan ng mag-aaral. Ang questionnaire na ito ay ipinamigay sa mga estudyanteng BSSED Filipino na kasali sa isang face-to-face na kapaligiran sa pagkatuto. Upang makuha ang pahintulot ng mga kalahok at matiyak ang pagsunod sa mga protocol ng institusyon, nagsumite ang mananaliksik ng isang pormal na liham ng kahilingan sa administrador ng paaralan, na humihingi ng permiso upang isagawa ang pag-aaral sa loob ng kanilang institusyon. Ang nakolektang data ay sistematikong tinala, kinompyut, at sinuri upang makapagbigay ng kwantitatibong batayan na ihahambing at pagtutumbasan sa mga kwalitatibong natuklasan mula sa masusing interbyu. Ang pamamaraang ito ay nagbigay-daan sa isang komprehensibong pag-unawa sa impluwensya ng relasyon sa kapwa sa kabuuang kalagayan ng mag-aaral sa BSSED Filipino sa pamamagitan ng pagsasama ng parehong numerikal na data at kwalitatibong pananaw.

Qualitative Phase

Para sa kwalitatibong yugto, isinagawa ang mga one-on-one na interbyu sa mga napiling kalahok upang makuha ang kanilang mga karanasan hinggil sa kung ano ang naging impluwensya ng relasyon sa kapwa sa kabuuang kalagayan ng mga mag-aaral. Gumamit ng isang gabay sa interbyu upang mapadali ang mga masusing interbyung ito. Upang matiyak ang pagiging tunay at kaugnayan ng mga kalahok, inanyayahan sila ng mananaliksik sa pamamagitan ng mga personal na kontak. Ang bawat kalahok ay ipinaalam ang mga gawain na kasangkot at inayos ang iskedyul upang umangkop sa kaginhawaan ng lahat (Creswell, 2013).

Dagdag pa rito, ang mga masusing interbyu o one-on-one na interbyu ay isinagawa upang magbigay ng mahalagang pagkakataon para sa pag-explore ng mga pananaw ng mga estudyanteng BSSED Filipino hinggil sa kanilang mga karanasan sa kabuuang kalagayan ng pagkatuto. Sampung (10) estudyante ang sinadyang pinili para sa mga interbyung ito, na isinagawa ng mananaliksik. Ang mga masusing interbyu ay naitala sa audio, tumagal mula 10 hanggang 20 minuto, at isinagawa gamit ang audio recording.

Pagsusuri ng Datos

Quantitative Data Analysis

Sa pagsusuri ng kwantitatibong datos, ginamit ang mga deskriptibong estadistika, tulad ng mean, upang suriin ang karaniwang mga sagot ng mga kalahok. Kapag nakolekta na, nagsilbing batayan ang mga datos mula sa survey para sa masusing pagsusuri. Matapos makuha ang mga questionnaire, ang datos ay tinala at iproseso nang naaayon. Ang mga datos mula sa survey ay sinuri gamit ang Statistical Package for the Social Sciences (SPSS) para sa parehong deskriptibo at inferensiyal na estadistika. Ang mga pamamaraang estadistikal na ito ay inilapat upang matukoy kung ano ang impluwensya ng relasyon sa kapwa sa kabuuang kalagayan ng mga mag-aaral.

Qualitative Data Analysis

Tungkol sa pagsusuri ng kwalitatibong datos, gumamit ang mananaliksik ng coding at thematic analysis. Ang pamamaraang ito ay kinapapalooban ng pagsusuri sa mga pattern at tema na lumitaw mula sa mga pahayag ng mga kalahok sa one-on-one at focus group interviews. Ang mga tema ay binuo upang suriin kung ano ang impluwensya ng relasyon sa kapwa sa kabuuang kalagayan ng mag-aaral. Ang mga datos ay maingat na sinuri upang tukuyin at kunin ang mga kaugnay na tema, na nagbigay-liwanag sa mga layunin ng pananaliksik at nagbigay ng mga pananaw sa mga karanasan ng mga kalahok sa kontekstong ito.

Pagkakasunod-sunod, Pagbibigay-Diin, at Paraan ng Pagsasama

Pagkakasunod-sunod. Ang napiling disenyo ng pananaliksik para sa pag-aaral ay ang convergent parallel mixed method. Ang kwalitatibong datos ay nakalap sa pamamagitan ng audio recording, transcription, at interbyu, habang ang kwantitatibong datos ay nakuha gamit ang survey questionnaire na sabay na kokolektahin at susuriin. Para sa kwalitatibong bahagi, ginamit ang coding at thematic analysis upang masuri kung ano ang epekto ng relasyon sa kapwa sa kabuuang kalagayan ng mag-aaral. Samantala, sa kwantitatibong datos, gagamit ng pagsusuring estadistikal upang makuha ang mga resulta sa profiling status ng mga estudyante pati na rin ang mga indikador ng independent variable na relasyon sa kapwa at dependent variable na kabuuang kalagayan ng mag-aaral. Pagkatapos, sinuri ng mananaliksik kung paano nagkakatugma ang kwalitatibong datos sa kwantitatibong datos upang magkaroon ng mas malalim na pag-unawa.

Pagbibigay-diin. Sa pag-aaral na ito, binigyang-diin ang mga resulta mula sa parehong kwalitatibong at kwantitatibong yugto. Ang balangkas, na gumagamit ng parallel convergent design, ay nagpapakita ng dalawang (2) yugto kung saan ang pagkolekta at pagsusuri ng datos mula sa kwalitatibong at kwantitatibong mga bahagi ay sabay na isasagawa.

Paraan ng Pagsasama. Sa pag-aaral, ang unang pagkakaroon ng ugnayan ng datos ay naganap sa antas ng disenyo sa pamamagitan ng paggamit ng convergent parallel design, kung saan ang mga resulta mula sa kwalitatibong at kwantitatibong yugto ay pinagsama. Samakatuwid, upang lubos na masagot ang mga katanungan ng pananaliksik, naganap ang integrasyon sa antas ng interpretasyon, na nag-uugnay sa kwalitatibong datos sa kwantitatibong datos. Ang mga pinagsamang datos ay isinaalang-alang at ininterpreta sa loob ng layunin ng pag-aaral: upang suriin at ilarawan kung ano ang impluwensya ng relasyon sa kapwa sa kabuuang kalagayan ng mag-aaral.

Daloy ng mga Pamamaraan. Ipinakita ng Figure 4 ang sistematikong proseso ng pag-aaral. Ipinakita nito ang paggamit ng convergent parallel mixed method approach, kung saan ang kwalitatibong datos at kwantitatibong datos ay nagsanib upang makuha ang malinaw na pag-unawa sa kung ano ang naging impluwensiya ng relasyon sa kapwa sa kabuuang kalagayan ng mag-aaral. Ang kwantitatibong yugto at kwalitatibong yugto ay sabay na isinagawa. Sa kwantitatibong yugto, ang mga naangkop at napatunayang questionnaire ay ibinigay sa mga kalahok sa survey na napili sa pamamagitan ng random purposive sampling. Ang mga pinagsamang sagot ay nagbigay ng numeric na datos.

INAASAHANG ISYU SA METODOLOHIYA

Pamamaraan. Ang pag-aaral ay gumamit ng mixed-method design na kilala bilang convergent parallel design. Ang metodolohiyang ito ay sumasaklaw sa sabay-sabay na pagsasagawa ng quantitative at qualitative na pag-aaral

sa parehong yugto ng proseso ng pananaliksik. Ang parehong mga pamamaraan ay tinanggap na may pantay na halaga at may mahalagang papel sa pagtugon sa isyu ng pananaliksik (Fetters et al., 2013).

Ang disenyo ay nagsasaad ng sabay na pagsasagawa ng parehong quantitative at qualitative na bahagi ng pananaliksik, na nagbibigay ng pantay na pagpapahalaga sa bawat pamamaraan, pagsusuri sa mga ito nang hiwalay, at pagkatapos ay pinagsasama ang mga interpretasyon ng mga resulta (Tashakkori at Teddlie, 2010).

Oras. Ang convergent parallel design ay nakatuon sa pagsasama ng dalawang set ng datos upang makamit ang mas malawak na pag-unawa sa isinasagawang pananaliksik at upang patunayan ang mga natuklasan mula sa isang pinagkukunan sa iba. Ang pamamaraang ito ay partikular na kapaki-pakinabang sa mga sitwasyon kung saan may mga limitasyon sa oras para sa mga mananaliksik, dahil pinadali nito ang mas epektibong pagsasanib ng mga kwalitatibong at kuantitatibong datos. Maaaring magkaroon ng mga suliranin ang mga mananaliksik tulad ng pag-aayos ng iba't ibang laki ng sample sa oras ng integrasyon ng datos, pagtukoy kung paano epektibong pagsamahin ang magkakaibang uri ng datos (Fetters et al., 2013).

Mga Yaman at Teknolohiya. Ang pananaliksik ay humingi ng tulong mula sa kanilang itinalagang statistician at data analyst sa paaralan upang matugunan ang limitasyon patungkol sa hindi sapat na kagamitan sa pagkuha ng datos.

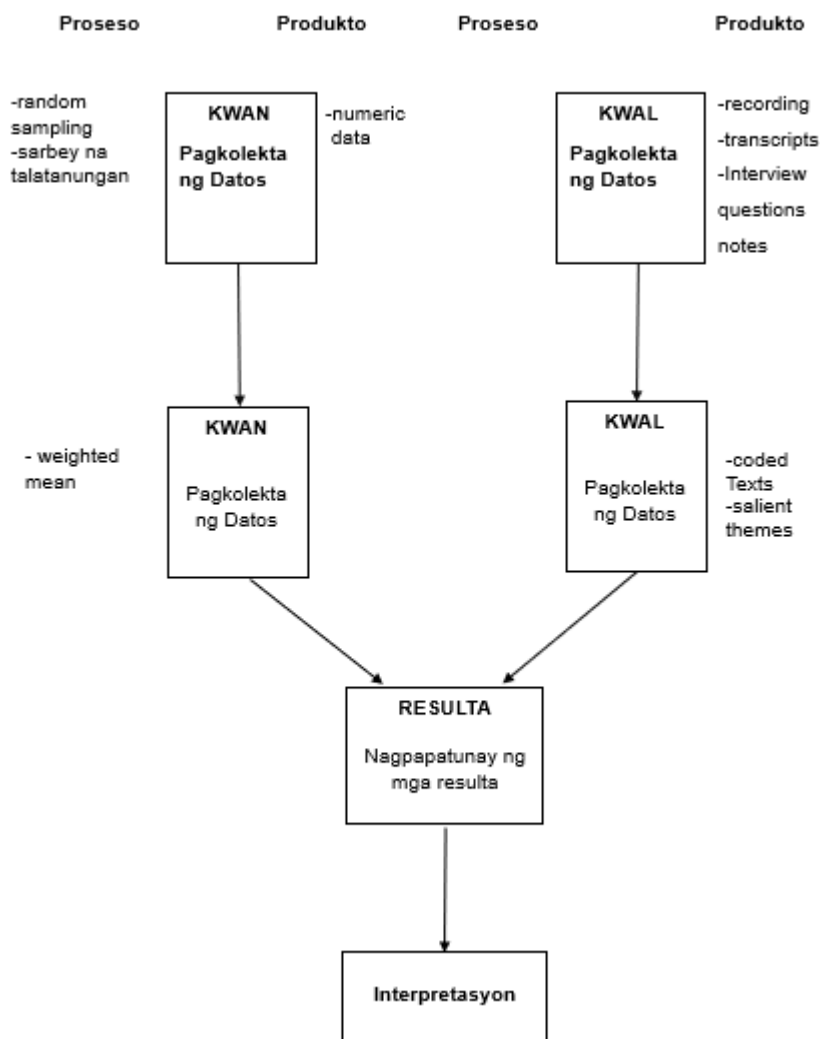

Figure 4. Daloy ng Pamamaraan

Pagpili ng mga Kalahok. Nakaharap ang mananaliksik ng mga hamon sa pag-iintegrate ng quantitative at qualitative na data dahil sa pagkakaiba sa laki ng sample at availability ng mga kalahok, na nagdulot ng posibleng

hindi pagkakatuha sa mga natuklasan. Halimbawa, ang ilang kalahok na pinili para sa qualitative na yugto ay maaaring hindi naging available para sa mga panayam dahil sa mga emergency o abalang iskedyul, na nagresulta sa kanilang kawalan at posibleng nagdulot ng mga inconsistency sa mga resulta ng quantitative at qualitative. Ang pagtugon sa mga isyung ito ay nangangailangan ng maingat na interpretasyon upang maipagsama ang magkakaibang resulta at mapahusay ang kabuuang pag-unawa sa problema ng pananaliksik.

Pagkakatiwalaan ng Pag-aaral

Binigyan ng malaking pansin ang tamang pagsusuri ng mga tugon ng mga impormante upang matiyak ang pagiging tumpak at komprehensibo ng datos. Maingat na nirepaso at sinuri ng mananaliksik ang lahat ng transkripsyon upang matiyak na ang mga natukoy na tema ay tunay na kumakatawan sa datos. Bukod dito, isinagawa ang paghahambing sa pagitan ng mga natuklasang kwalitatibo at mga resulta ng quantitative survey upang beripikahin ang pagkakapareho at pagiging maaasahan sa iba't ibang pinagkukunan ng datos.

Maingat na tinukoy ang mga pangunahing salik tulad ng kredibilidad, transferability, dependability, at confirmability upang mapalakas ang pagkakatiwalaan ng pag-aaral. Ang mga salik na ito ay inilagay sa konteksto ng lapit sa pananaliksik at mga saligang palagay nito, na naging gabay sa mga pamamaraan ng pag-aaral.

Pagkakatiwalaan at Kredibilidad

Ang pagkakatiwalaan sa isang pananaliksik ay nalilikha kapag ang nakalap na impormasyon ay hindi lamang pangkalahatang naaangkop kundi pati na rin pare-pareho. Upang maging kapaki-pakinabang ang mga resulta sa iba pang mga pag-aaral, kinakailangan na maunawaan ng mga mambabasa ang paraan ng pagsusuri at mahanap kung ito ay maaaring ilapat sa kanilang sariling mga konteksto ng pananaliksik. Mahalaga ang masusing pagsusuri ng kalidad ng datos upang matiyak ang pagkakatiwalaan ng pag-aaral.

Ang masusing pag-aaral at dokumentasyon ng mga tugon ay nagpatibay sa kredibilidad ng pananaliksik, na nag-aambag sa mas malalim na pag-unawa sa mga natuklasan at kanilang aplikasyon sa ibang mga sitwasyon. Pinanatili ang katumpakan sa pamamagitan ng direktang pagkuha ng impormasyon mula sa mga kalahok. Ang kanilang mga tugon ay maingat na naitala gamit ang mga audio recording, at ang mga pangunahing tema ay eksaktong naitala (Merriam & Tisdell, 2015).

Transferability. Ang transferability ay tumutukoy sa kakayahan ng mga natuklasan sa kwalitatibong pananaliksik na mailapat o maangkop sa iba't ibang konteksto, mga setting, o grupo. Ito ay may kaugnayan sa konsepto ng external validity, na sumusuri sa lawak ng pag-generalize ng mga resulta ng pananaliksik sa mga sitwasyong lampas sa mga partikular na kondisyon ng pag-aaral. Habang ang positivist na pananaliksik ay nagbibigay-diin sa kakayahang i-generalize ang mga resulta sa mas malawak na populasyon, ang kwalitatibong pananaliksik ay kadalasang nakatuon sa limitadong bilang ng mga tiyak na kapaligiran at indibidwal, na nagpapahirap sa pagtatasa ng kaugnayan ng mga natuklasan nito sa ibang konteksto (Creswell & Poth, 2018).

Maraming naturalistic na mananaliksik ang nagsasabi na ang tunay na generalizability ay madalas na mahirap makamit, dahil ang mga obserbasyon ay likas na nakatali sa kanilang natatanging mga konteksto. Ang mga natuklasan mula sa maliit na grupo o tiyak na mga sitwasyon ay maaaring hindi madaling mailapat sa iba pang mga setting o populasyon, kaya't ang pag-unawa sa transferability ng mga natuklasan ay mahalaga sa pagtukoy ng kanilang halaga at angkop na aplikasyon sa iba pang mga konteksto.

Dependability. Tumutukoy sa pagkakapare-pareho ng mga natuklasan sa pananaliksik sa paglipas ng panahon, na nakatuon sa kung gaano kahasag ang mga natuklasan at rekomendasyon na sinusuportahan ng datos mula sa mga kalahok. Nakakamit ng mga mananaliksik ang dependability sa pamamagitan ng paggamit ng magkakasunod na pamamaraan tulad ng malalim na interbyu at mga talakayang panggrupo, na nagpapadali sa cross-validation at pag-uulit ng mga natuklasan. Ang ganitong masusing disenyo ng pananaliksik ay nagbibigay-daan para sa wastong pagsusuri ng mga gawi sa pananaliksik.

Higit pa rito, binibigyang-diin ng dependability ang kahalagahan ng pagsasaalang-alang sa pabagu-bagong konteksto kung saan nagaganap ang pananaliksik. Ang pag-unawa sa kontekstong ito ay mahalaga upang matiyak

na ang mga natuklasan ay maaasahan at angkop sa iba't ibang sitwasyon, na nagdaragdag sa halaga ng mga rekomendasyon at konklusyon ng pananaliksik. (Holloway & Wheeler, 2010; Patton, 2015).

Confirmability. Ang confirmability sa kwalitatibong pananaliksik ay tumutukoy sa kakayahan ng mga mananaliksik na ma-verify ang mga natuklasan ng pag-aaral, na kinikilala na bawat mananaliksik ay may kanya-kanyang natatanging pananaw. Upang matiyak ang confirmability, maingat na idinokumento ng mananaliksik ang mga pamamaraan ng pag-verify ng datos sa buong pag-aaral, kabilang ang pagre-record ng mga interbyu at pagkuha ng mga karagdagang tala para sa katumpakan.

Nakakamit ang confirmability sa pag-aaral sa pamamagitan ng ilang mga pamamaraan, tulad ng pag-transcribe ng mga interbyu, pagsasagawa ng member checking, at triangulation. Nagkaroon ng pagkakataon ang mga kalahok na suriin ang mga transcript ng interbyu at magbigay ng feedback upang matiyak na ang kanilang mga pananaw ay tamang naitala. Bukod dito, nagsagawa ng isang sesyon ng feedback upang talakayin ang anumang hindi pagkakaintindihan o hindi pagkakatumaga, kaya't mapanatili ang katumpakan ng datos.

Sa pag-aaral, ang mga quantitative na datos ay maingat na sinuri at ininterpret upang matiyak ang mga wastong at maaasahang resulta, na nagpapalakas sa confirmability ng mga natuklasan. Ang paggamit ng reflective commentary na detalyado ang mga background, kwalipikasyon, at pananaw ng mga mananaliksik ay may malaking ambag sa kredibilidad ng pananaliksik. Isang panel ng mga eksperto ang nagsuri sa nakolektang datos at mga interpretasyon upang matiyak na ang mga konklusyon ay nakabatay sa kanilang espesyalisadong kaalaman.

Bisa ng mga Instrumento

Kumonsulta ang mga mananaliksik sa isang panel ng mga eksperto Upang masiguro ang bisa ng mga pamamaraan at disenyo sa pag-aaral na ito. Sinuri ng mga eksperto ang paggamit ng concurrent parallel mixed-method design, kung saan kanilang pinagtibay ang mga survey questionnaires at tanong sa interview guide. Ang mga pamamaraan ng sampling na ginamit para sa pagpili ng mga kalahok para sa interbyu at survey ay nakabatay sa mga rekomendasyon ng mga eksperto, na nagbigay ng karagdagang kredibilidad sa proseso.

Isang eksperto sa estadistika ang kinonsulta upang matiyak ang tamang paggamit ng estadistikang pamamaraan para sa pagsusuri ng quantitative na datos. Ang pagkakaroon ng ekspertong opinyon sa yugtong ito ay nagbigay-daun upang mas mapabuti ang mga analisis at resulta, na mahalaga sa pagtukoy ng mga pattern at ugnayan sa datos. Sa qualitative na bahagi ng pag-aaral, ipinatupad ang participant verification sa pamamagitan ng pagbibigay sa mga kalahok ng mga transkripsyon. Ang bisa ng pag-aaral ay napanatili sa pamamagitan ng pagsasama ng lahat ng rekomendasyon ng mga eksperto, na may pangwakas na pag-apruba mula sa tagapayo.

Pagsasaalang-alang sa Etika

Isang mahalagang pagsasaalang-alang sa etika sa paggawa ng pananaliksik sa mga estudyanteng BSED Filipino sa Kapalong College of Agriculture, Sciences, and Technology ay ang pagkuha ng pahintulot ng mga kalahok. Bago simulan ang pag-aaral, kinakailangan ang malinaw na impormasyon sa mga respondente tungkol sa layunin ng pananaliksik, ang mga pamamaraan na gagamitin, at ang kanilang mga karapatan bilang mga kalahok.

Mahalaga ring tiyakin na ang mga kalahok ay may sapat na kaalaman upang makapagdesisyon na makilahok sa pag-aaral, nang walang anumang pwersa o pamimilit. Dapat rin na ipaalam sa kanila na mayroon silang karapatan na umatras sa anumang oras nang walang anumang parusa o epekto sa kanilang sitwasyon. Ang prosesong ito ay nakakatulong upang mapanatili ang tiwala ng mga kalahok at masiguro na ang kanilang mga karapatan at dignidad ay iginagalang.

Pagsasaalang-alan sa Informed Consent

Ang informed consent ay itinuturing na isang pangunahing prinsipyo ng etikal na pananaliksik. Bago makilahok sa anumang pag-aaral, kinakailangan ng mga kalahok na magbigay ng malinaw, aktibo, at nakasulat na pahintulot. Napakahalaga na maipaliwanag sa kanila ang layunin ng pananaliksik, ang mga pamamaraan na gagamitin, at ang kanilang mga karapatan, kabilang ang karapatang makuha ang kanilang impormasyon at ang karapatang umalis sa

pag-aaral anumang oras. Ang prosesong ito ay nakatutok sa pagpapalaganap ng kaalaman at pagsasaalang-alang sa kapakanan ng mga kalahok (Creswell, 2014).

Ang proseso ng informed consent ay nagsisilbing kasunduan sa pagitan ng mananaliksik at ng mga kalahok. Upang masiguro ang etikal na integridad ng pag-aaral, kinakailangan na ang impormasyon at pahintulot na form ay detalyado at madaling maunawaan. Dapat itong ilahad sa isang wika at paraan na naaangkop sa mga kalahok, upang masiguro na sila ay lubos na nakakaunawa sa kanilang mga desisyon. Ang pagbibigay ng malinaw na impormasyon ay mahalaga upang maiwasan ang anumang pagkalito at upang maitaguyod ang tiwala sa pagitan ng mga kalahok at ng mananaliksik (Beauchamp & Childress, 2013).

Ang survey questionnaire ay nagbigay ng detalyadong impormasyon tungkol sa pag-aaral, na binibigyang-diin ang mga karapatan ng mga kalahok, tulad ng privacy, ang kalayaan na umatras sa anumang oras nang walang paliwanag, at ang opsyon na laktawan ang mga tanong na hindi sila komportable. Kinakailangan ng mga kalahok na pumirma ng mga consent form bago matapos ang survey, at sila ay inalamang na maaari silang magtanong at makakatanggap ng mga update sa mga natuklasan pagkatapos ng pag-aaral. Ang komprehensibong lapit na ito ay naglalayong protektahan ang kanilang mga karapatan at kapakanan sa buong proseso ng pananaliksik (Creswell, 2014).

Mahalaga ang proteksyon ng pagkakakilanlan ng mga kalahok, na kinabibilangan ng pag-iingat hindi lamang ng kanilang mga pangalan kundi pati na rin ng anumang impormasyon na makapagbibigay-diin sa kanilang pagkatao. Habang ang anonymity ng kalahok ay nangangahulugang hindi alam ng mananaliksik ang pagkakakilanlan ng mga kalahok, ang confidentiality naman ay nangangahulugang alam ng mananaliksik ang kanilang mga pagkakakilanlan, ngunit ang mga datos ay hindi nagpapakilala upang mapanatili ang kanilang pagiging kumpidensyal (Liamputtong, 2010).

Dapat isaalang-alang ng disenyo ng pananaliksik ang potensyal na panganib sa mga kalahok, mananaliksik, mas malawak na komunidad, at institusyong kasangkot. Ang mga prinsipyong ito ay nagbigay-diin din sa kahalagahan ng confidentiality, at pagpapaliit ng panganib ng pinsala (Beauchamp & Childress, 2013).

Ang maingat na pamamahala ng impormasyon sa pananaliksik ay mahalaga upang mapanatili ang seguridad ng datos at maiwasan ang pinsala. Dapat tiyakin ng mga mananaliksik na ang personal na impormasyon ng mga kalahok ay mananatiling kumpidensyal sa pamamagitan ng hindi paghingi ng makikilalang detalye at ligtas na pag-iimbak ng mga datos, na nakatakdang sirain pagkatapos ng tatlong taon. Mahalaga ring ipahayag ang anumang potential conflict of interest (COI) upang mapanatili ang integridad at transparency ng pag-aaral. Ang mga komite ng etika ay nagsisilbing mekanismo ng pagsusuri upang masiguro ang pagsunod sa mga pamantayang etikal at upang maiwasan ang bias sa mga resulta. Sa pamamagitan ng mga hakbang na ito, nagtataguyod ang pananaliksik ng tiwala mula sa mga kalahok at nagreresulta sa mas mataas na kalidad ng mga resulta.

KABANATA 3 RESULTA

Inilahad sa kabanatang ito ang mga resulta ng pagsusuri sa datos na kwantitatibo at kwalitatibo ng pag-aaral. Nagsimula ang mga kwantitatibong resulta sa paglalahad ng deskriptibong datos, na nagpapakita ng impluwensya ng relasyon sa pakikipagkapwa sa kabuuang kalagayan ng mga mag-aaral. Kasunod nito, ipinresenta ang mga resulta ng kwalitatibong bahagi ng pag-aaral, na kinabibilangan ng tematikong pagsusuri sa mga pananaw at kaalaman hinggil sa impluwensya ng relasyon sa pakikipagkapwa sa kabuuang kalagayan ng mga mag-aaral na maaari nilang ibahagi sa kanilang kapwa mag-aaral at sa akademya sa pangkalahatan.

Kabuuan ng Antas sa Relasyon sa Pakikipagkapwa

TABLE 3

Baryabol at Indikador	Mean	Description
A. Kalidad ng Pakikipag-ugnayan sa mga Kaklase at Guro	Mean	Description

1. nararamdaman ko na ang aking mga kasama ay mapag-alalay at maunawain.	4.59	Napakataas
2. komportable akong ibahagi ang aking mga saloobin at damdamin sa aking mga kaklase at guro.	4.58	Napakataas
3. iginagalang ko ang mga opinyon at mga halagang pinaniniwalaan ng aking mga kapwa mag-aaral.	4.56	Napakataas
4. nararamdaman kong nabibilang ako sa mga positibong kaibigan ko.	4.48	Napakataas
5. nararamdaman ko na ang kapwa mag-aaral ay nagbibigay inspirasyon sa akin upang magsikap para sa kagalingan sa akademiko.	4.50	Napakataas
Category Mean	4.54	Napakataas
B. Pagdalo sa Klase	Mean	Description
1. nararamdaman ko na ang aking mga kaibigan ay nagbibigay sa akin ng emosyonal na suporta kapag kailangan ko ito.	4.52	Napakataas
2. tinutulungan ako ng aking mga kaibigan na harapin ang stress at anxiety.	4.52	Napakataas
3. nararamdaman kong may kumpiyansa akong humingi ng tulong sa aking mga kasamahan kapag kinakailangan.	4.52	Napakataas
4. nagbibigay ang aking mga kasamahan ng praktikal na payo at patnubay.	4.42	Napakataas
5. ang aking mga kasamahan ay lumilikha ng isang positibo at nakasisiglang kapaligiran para sa akin.	4.61	Napakataas
Category Mean	4.52	Napakataas
C. Kaligyanan o Kasiyahan sa Eskwelahan	Mean	Description
1. sa aking pagganap sa akademiko sa eskwelahan kasama ang aking mga kamag-aral.	4.67	Napakataas
2. sa aking mga kasamahan na may positibong epekto sa aking motibasyon sa pag-aaral.	4.63	Napakataas
3. may tiwala ako sa aking sariling kakayahan na magtagumpay sa mga kurso sa Filipino.	4.51	Napakataas
4. nagbibigay ang aking mga kasamahan ng kasiyahan at tumutulong sa akin upang matuto.	4.50	Napakataas
5. tinutulungan ako ng aking mga kasamahan na mapabuti ang aking pag-unawa sa mga konsepto ng aming kurso.	4.49	Napakataas
Category Mean	4.56	Napakataas
Overall Mean	4.54	Napakataas

Ipinapakita sa Talahanayan 3 ang kabuuang resulta ng Antas sa Relasyon sa Pakikipagkapwa. Nakakuha ito ng kabuuang mean na iskor na 4.54 na may katumbas na deskripsyong very high. Ipinapahiwatig nito na ang antas ng pakikipagkapwa ng mga mag-aaral ay nasa napakagandang kalagayan. Ang nasabing baryabol sa pag-aaral na Antas sa Relasyon sa Pakikipagkapwa ay binubuo ng tatlong pangunahing tagapagpahiwatig: Kalidad ng Pakikipag-ugnayan sa mga Kaklase at Guro, Pagdalo sa Klase, at Kaligayahan o Kasiyahan sa Eskwelahan.

Kalidad ng Pakikipag-ugnayan sa mga Kaklase at Guro. Tungkol sa kalidad ng pakikipag-ugnayan sa mga kaklase at guro, ang nakuha nitong mean ay 4.54 na may deskripsyong napakataas. Ipinapahiwatig nito na ang Kalidad ng Pakikipag-ugnayan sa mga Kaklase at Guro ay palaging naipapakita. Sa mga item na nasa ilalim ng tagapagpahiwatig na ito, ang "Nararamdaman ko na ang aking mga kasama ay mapag-alalay at maunawain" ang nakakuha ng pinakamataas na mean na 4.59, na may deskripsyong Napakataas. Ipinapakita nito na ang Kalidad ng Pakikipag-ugnayan sa mga Kaklase at Guro ay palaging naipapakita. Samantala, ang item na may pinakamababang iskor ayon sa mga kalahok ay ang nararamdaman kong nabibilang ako sa mga positibong kaibigan ko, na may mean na 4.48. Ang rating na ito ay may deskripsyong napakataas pa rin. Ipinahihiwatig nito na ang Kalidad ng Pakikipag-ugnayan sa mga Kaklase at Guro ay mahusay. Ito ay nangangahulugang ang sukat na inilalarawan sa item ay palaging naipapakita.

Pagdalo sa Klase. Tungkol sa pagdalo sa klase, ang nakuha nitong category mean ay 4.52 na may deskripsyong napakataas. Ipinapahiwatig nito na ang Pagdalo sa Klase ay palaging naipapakita. Sa mga aytem na nasa ilalim ng tagapagpahiwatig na ito, ang "Ang aking mga kasamahan ay lumilikha ng isang positibo at nakasisiglang kapaligiran para sa akin" ang nakakuha ng pinakamataas na mean na 4.61, na may deskripsyong napakataas. Ipinapakita nito na ang pagdalo sa klase ay palaging naipapakita. Samantala, ang aytem na may pinakamababang iskor ayon sa mga kalahok ay ang "Nagbibigay ang aking mga kasamahan ng praktikal na payo at patnubay", na may mean na 4.42. Gayunpaman, ang rating na ito ay mayroon pa ring deskripsyong Napakataas, na nangangahulugang ang pagdalo sa klase ay nananatiling napakaganda. Ito ay nagpapakita na ang sukat na inilalarawan sa mga aytem ay palaging naipapakita.

Kaligayahan o Kasiyahan sa Eskwelahan. Tungkol sa kaligayahan o kasiyahan sa eskwelahan, ang nakuha nitong category mean ay 4.19 na may deskripsyong mataas. Ipinapahiwatig nito na ang kaligayahan o kasiyahan sa eskwelahan ay madalas na naipapakita ng mga mag-aaral. Sa mga aytem na nasa ilalim ng tagapagpahiwatig na ito, ang "Sa aking pagganap sa akademiko sa eskwelahan kasama ang aking mga kamag-aral" ang nakakuha ng pinakamataas na mean na 4.67, na may deskripsyong napakataas. Ipinapakita nito na ang kaligayahan o kasiyahan ng mag-aaral ay palaging naipapakita sa aspeto ng pakikipag-ugnayan at akademikong pagganap.

Samantala, ang aytem na may pinakamababang iskor ayon sa mga kalahok ay ang "Tinutulungan ako ng aking mga kasamahan na mapabuti ang aking pag-unawa sa mga konsepto ng aming kurso", na may mean na 4.49. Bagama't ito ang pinakamababa, ito ay may deskripsyong Napakataas pa rin. Sa kabuuan, ipinapahiwatig nito na ang kaligayahan at kasiyahan ng mga mag-aaral sa eskwelahan ay karaniwang mataas, at ang mga aytem sa ilalim ng tagapagpahiwatig na ito ay madalas hanggang palaging naipapakita.

Antas ng Kalagayan sa Kabuoang Mag-aaral

TABLE 4

A.	Emosyonal na kalagayan sa Kabuoang Mag-aaral	Mean	Description
1.	komportable ako sa pakikipag-ugnayan sa aking mga kasamahan sa iba't ibang mga panlipunan.	4.57	Napakataas
2.	malakas ang aking pakiramdam ng pagiging kabilang sa pangkat ng aming mga kasamahan.	4.56	Napakataas
3.	tinatanggap ako ng aking mga kasamahan kung sino ako.	4.52	Napakataas
4.	nararamdaman kong sinusupportahan ako ng aking mga kasamahan sa paglalakbay sa buhay sa kolehiyo.	4.49	Napakataas
5.	nararamdaman ko ang aking mga kasamahan ay nag-aambag sa isang positibo at nagsasama-samang kapaligiran panlipunan.	4.50	Napakataas
	Category Mean	4.53	Napakataas
B.	Pisikal na Kalagayan sa Kabuoang Mag-aaral	Mean	Description
1.	nararamdaman ko na pinaparamdam ng aking mga kasama na ako ay kabilang sa kanila.	4.56	Napakataas

2. nararamdaman ko ang aking mga kasamahan ay lumilikha ng isang positibo at nakasisiglang kapaligiran para sa akin.	4.54	Napakataas
3. nararamdaman ko na lumilikha ang aking mga kasamahan ng isang pakiramdam ng komunidad at iisang layunin.	4.44	Napakataas
4. tinutulungan ako ng aking mga guro na maunawaan kung ano ang kailangan kong matutunan at kung paano maging matagumpay sa aking pag-aaral.	4.49	Napakataas
5. pakiramdam ko ay marami akong pagpipilian sa kung ano at paano ako natututo.	4.47	Napakataas
Category Mean	4.50	Napakataas
Overall Mean	4.51	Napakataas

Ipinapakita sa Talahanayan 4 ang kabuuang resulta ng Antas ng Kalagayan sa Kabuoang Mag-aaral. Nakakuha ito ng kabuuang mean na iskor na 4.51, na may katumbas na deskripsyong napakataas. Ipinapahiwatig nito na ang kabuuang kalagayan ng mga mag-aaral ay nasa very high na antas, partikular sa aspetong emosyonal at pisikal. Ang nasabing baryabol sa pag-aaral ay binubuo ng dalawang pangunahing tagapagpahiwatig: Emosyonal na Kalagayan sa Kabuoang Mag-aaral, na may mean na 4.53 at Pisikal na Kalagayan sa Kabuoang Mag-aaral, na may mean na 4.50. Ipinapakita ng mga resultang ito na ang mga mag-aaral ay palaging nagpapakita ng positibong emosyonal at pisikal na kondisyon, na mahalaga sa kanilang pang-araw-araw na karanasan sa paaralan at sa pangkalahatang tagumpay bilang mag-aaral.

Emosyonal na Kalagayan sa Kabuuang Mag-aaral. Tungkol sa emosyonal na kalagayan sa kabuuang mag-aaral, ang nakuha nitong category mean ay 4.53, na may deskripsyong napakataas. Ipinapahiwatig nito na ang emosyonal na kalagayan ng mga mag-aaral ay palaging naipapakita, lalo na sa konteksto ng kanilang ugnayan at interaksyon sa mga kasamahan. Sa mga aytem sa ilalim ng tagapagpahiwatig na ito, ang "Komportable ako sa pakikipag-ugnayan sa aking mga kasamahan sa iba't ibang mga panlipunan" ang nakakuha ng pinakamataas na mean na 4.57, na may deskripsyong napakataas. Ipinapakita nito na palaging nararamdaman ng mga mag-aaral ang emosyonal na koneksyon at kapanatagan sa pakikisalamuha sa kanilang kapwa.

Samantala, ang aytem na may pinakamababang mean ay ang "Nararamdaman kong sinusuportahan ako ng aking mga kasamahan sa paglalakbay sa buhay sa kolehiyo", na may iskor na 4.49, ngunit ito ay may deskripsyong Napakataas pa rin. Sa kabuuan, ipinapakita ng resulta na ang emosyonal na kalagayan ng mga mag-aaral ay nasa napakataas na antas, na nangangahulugang ang mga aytem na tumutukoy sa emosyonal na suporta at pakikisalamuha ay palaging naipapakita.

Ang Pisikal na Kalagayan sa Kabuoang Mag-aaral. Ito ay nakapagtala ng overall mean na 4.50 na may deskripsyong napakataas. Ipinapakita nito na ang mga mag-aaral ay may positibong karanasan sa kanilang pisikal na kapaligiran at nakatatanggap ng sapat na suporta mula sa kanilang mga guro at kasamahan. Ang item na "Nararamdaman ko na pinaparamdam ng aking mga kasama na ako ay kabilang sa kanila" ang nakakuha ng pinakamataas na mean na 4.56, na nagpapakita ng matibay na ugnayan at pagtanggap mula sa kapwa.

Samantala, ang item na may pinakamababang mean na 4.47 ay "Pakiramdam ko ay marami akong pagpipilian sa kung ano at paano ako natututo", ngunit ito'y nananatiling may deskripsyong napakataas. Sa kabuuan, malinaw na ang mga mag-aaral ay nakararanas ng positibong pisikal na kalagayan na tumutulong sa kanilang motibasyon at tagumpay sa pag-aaral.

Mga Karanasan at Pananaw hinggil sa Impluwensya ng Relasyon sa Pakikipagkapwa sa Kabuuang Kalagayan ng mga Mag-aaral ng Batsilyer sa Sekondaryang Edukasyon Medyor sa Filipino

TABLE 5

Isyung Sinuri	Pangunahing Ideya	Code/ Kategorya	Pangunahing Tema	Teoritikal na Suporta
Masayang karanasan sa pakikipagkapwa	- Makatulong sa isang taong nangangailangan at makita ang positibong epekto nito - pagtitipon ng pamilya at pagbabahagi ng masasayang sandali - pag-aalaga ng tunay na pagkakaibigan ay nagdudulot ng saya at suporta sa buhay	Makabuluhang Ugnayan, Suporta ng Pamilya at Kaibigan	Kaligayahan mula sa Positibong Ugnayan	Social Support Theory (Cobb, 1976)
	- Nagdudulot ng positibong karanasan sa lahat ang pagpapakita ng pagpapahalaga sa mga kakayahan ng iba - Pagtulong sa komunidad ay nagdudulot ng kasiyahan at pagpapasalamat	Personal na Tagumpay at Komunidad		
Saloobin sa pakikipag-usap sa kaklase	- Nagdudulot ng pagkawala ng mahahalagang impormasyon sa leksyon. - Nagiging sanhi ng kahirapan sa pagsabay sa aralin.	Emosyonal na Tugon sa Interaksyon	Pagbuo ng Ugnayan sa Akademikong Konteksto	Emotional Intelligence Theory (Goleman, 1995)
	- Nababawasan ang kaalaman na posibleng matutunan sa guro at kaklase - Nagpupuyat ng gab isa kadahilanan ng hindi pagdalo sa klase. - Kapag ang pakikipag-usap ay may kinalaman sa isang bagay na nakakabahala sa estudyante	<i>Mixed Emotional Responses</i>		
Kahalagahan ng pakikisalamuha sa kapwa mag-aaral	- Nagbibigay ng pagkakataon na mapaunlad ang mga kasanayan sa komunikasyon, pakikinig, at empatiya - Magresulta sa pagbabahagi ng kaalaman	Suporta at Pag-unlad		Social Development Theory

	• Nagbibigay ng pagkakataon na matuto mula sa kanilang pananaw at pag-unawa		Makabuluhang Pakikisalamuha sa Personal at Propesyonal na Aspeto	(Vygotsky, 1978)
	• Nagbibigay ng pagkakataon na mapaunlad ang mga kasanayan sa pagtutulungan at paglutas ng problema • Nagbibigay ng pakiramdam na kabilang sa isang komunidad at binabawasan ang pakiramdam ng pag-iisa • Nagiging kapaki-pakinabang sa mundo ng trabaho kung saan ang pakikipagtulungan at komunikasyon ay mahalaga	Kolaborasyon at Paghahanda sa Buhay		
Mga hadlang sa pakikipagkapwa	• Maaaring humantong sa pagiging mahiyain o pag-iwas sa pakikipag-ugnayan • Kahirapan sa pagpapahayag ng sarili o pakikinig nang mabuti ay maaaring maging hadlang sa pakikipag-ugnayan • Kahirapan sa pagpapahayag ng sarili o pakikinig nang Mabuti	Internal na Hadlang	Hadlang sa Pakikipagkapwa sa pablabas at panloob	Theory of Planned Behavior (Ajzen, 1991)
	• Magdulot ng <i>awkwardness</i> at pag-iwas sa pakikipag-ugnayan. • Abalang iskedyul o kakulangan ng pagkakataon na makipagkapwa ay maaaring makaapekto sa kalidad ng mga relasyon	Panlipunang Balakid		
Pakinabang ng pakikisalamuha	• Pagbabahagi ng kaalaman at ideya • Pag-unlad ng mga kasanayan sa pagtutulungan • Pagpapabuti ng performans sa akademya • Ang pakikisalamuha ay nagdudulot ng positibong kapaligiran sa pag-aaral	Personal at Akademikong Pag-unlad		

• Nakakatulong sa pag-cope sa stress at hamon sa pag-aaral • Koneksyon na nabubuo ay maging kapaki-pakinabang sa hinaharap, maging sa trabaho o iba pang oportunidad. • Pagkakaroon ng mga alaala at pagkakaibigan na tatagal habambuhay	Tagumpay at Karanasan sa Pakikisalamuha	Mas Masiglang Buhay-Estudyante sa Pamamagitan ng Ugnayan	Social Constructivism (Vygotsky, 1978)
--	--	---	---

Batay sa mga sagot ng mga mag-aaral mula sa isinagawang personal at masinsinang panayam gamit ang balidado at bukas na talatanungan, lumitaw ang ilang mahahalagang tema na sumasalamain sa kanilang mga karanasan at pananaw. Mula sa pagsusuri ng mga transkripsyon at mga koda ng mga tugon, natukoy ng mananaliksik ang limang pangunahing temang nagsasanib at nagbibigay-linaw sa limang tanong ng pananaliksik ito ay ang mga sumusunod: Kaligayahan mula sa Positibong Ugnayan, Pagbuo ng Ugnayan sa Akademikong Konteksto, Makabuluhang Pakikisalamuha sa Personal at Propesyonal na Aspeto, Hadlang sa Pakikipagkapwa sa pablabas at panloob, at Mas Masiglang Buhay-Estudyante sa Pamamagitan ng Ugnayan.

Kaligayahan mula sa Positibong Ugnayan. Isa sa mga mahahalagang temang lumitaw mula sa mga sagot ng mga kalahok ay Kaligayahan mula sa Positibong Ugnayan, na may kategoryang Makabuluhang Ugnayan, Suporta ng Pamilya at Kaibigan, at Personal na Tagumpay at Komunidad. Ang temang ito ay nakabatay sa Social Support Theory ni Cobb (1976), na nagpapakita kung paanong ang suporta mula sa kapwa ay may malaking epekto sa kabuoang kalagayan ng mga mag-aaral.

Makabuluhang Ugnayan, Suporta ng Pamilya at Kaibigan. Ito ang unang kodigo na may kaugnayan sa isyung sinusuri. Ipinapakita nito na ang pagkakaroon ng matibay na ugnayan sa pamilya at kaibigan ay may malaking epekto sa emosyonal at mental na kalagayan ng mga mag-aaral. Ang pagkakaroon ng taong masasandalan ay nagbibigay ng lakas ng loob at inspirasyon sa gitna ng mga hamon sa pag-aaral.

Mr. Handsome (pseudonym) ang kahalagahan ng *pagtulong sa kapwa* at ang saya na kanyang naramdaman matapos makita ang positibong epekto nito sa ibang tao. Ipinapakita nito na ang pagtulong ay hindi lamang isang gawaing makatao kundi isa ring paraan ng pagpapalalim ng ugnayan sa kapwa, lalo na kung ito ay kaibigan o miyembro ng pamilya. Sa ganitong paraan, nabubuo ang matatag na samahan na nagbibigay-lakas at inspirasyon sa bawat isa, lalo na sa panahon ng pangangailangan.

“Pagtulong sa kapwa. Ang saya ng makatulong sa isang taong nangangailangan, lalo na kung nakita mo ang positibong epekto nito sa kanila”

IDI-01

Ayon kay *Ms. Pretty* (pseudonym), ang *pagsasama-sama ng pamilya* at pagbabahagi ng masasayang sandali ay isang mahalagang karanasan. Ipinapakita nito na ang simpleng pagtitipon ay nagpapalalim ng ugnayan sa pamilya at nagbibigay ng saya at emosyonal na suporta sa bawat isa.

“Pagsasama-sama ng pamilya. Ang pagtitipon ng pamilya at pagbabahagi ng masasayang sandali ay isang napakahalagang karanasan.” *IDI-02*

Sa pananaw ni *Ms. Genius* (pseudonym), ang pag-aalaga ng tunay na pagkakaibigan ay nagdudulot ng saya at suporta sa buhay. Patunay ito na ang matatag na samahan sa pagitan ng magkaibigan ay may mahalagang papel sa pagpapatibay ng emosyonal na katatagan ng isang indibidwal.

“Pagkakaibigan, ang pag-aalaga ng tunay na pagkakaibigan ay nagdudulot ng saya at suporta sa buhay.” *IDI-03*

Personal na Tagumpay at Komunidad. Ito ang ikalawang kodigo na may kaugnayan sa isyung sinusuri. Ipinapakita nito na ang koneksyon ng mag-aaral sa kanyang komunidad ay tumutulong sa paghubog ng kanyang tagumpay at

pananaw sa buhay. Ang pakiramdam ng pagiging bahagi ng isang grupo ay nagdudulot ng motibasyon at tibay ng loob sa pagharap sa mga hamon.

Ayon kay Ms. Shorty (pseudonym), ang pagpapakita ng pagpapahalaga sa kakayahan ng iba ay nagdudulot ng positibong karanasan sa lahat. pinapakita ng kanyang pananaw na ang pagpapahalaga sa kakayahan ng iba ay nagiging daan para sa mas malalim na ugnayan at nagbibigay ng lakas ng loob sa bawat isa upang magsikap at magtagumpay.

“Pagbibigay ng papuri sa kapwa. Ang pagpapakita ng pagpapahalaga sa mga kakayahan ng iba ay nagdudulot ng positibong karanasan sa lahat.” *FGD-05*

Sa pananaw ni Ms. Attractive (pseudonym), ang pagtulong sa komunidad ay nagdudulot ng kasiyahan at pagpapasalamat sa mga taong nakikinabang. Ipinapakita ng kanyang pananaw na ang pagiging handa upang tumulong ay hindi lamang nakikinabang ang iba kundi nagiging daan din ito upang mapalalim ang relasyon at magdulot ng pakiramdam ng pagpapahalaga sa komunidad.

“Pagboboluntaryo, ang pagtulong sa komunidad ay nagdudulot ng kasiyahan at pagpapasalamat.” *FGD-01*

Pagbuo ng Ugnayan sa Akademikong Konteksto. Isa sa mga mahahalagang temang lumitaw mula sa mga sagot ng mga kalahok ay ang kahalagahan ng emosyon sa pagtatag ng ugnayan sa loob ng akademikong konteksto. Ipinapakita ng kanilang mga tugon na ang *Emosyonal na Tugon sa Interaksyon at Mixed Emotional Responses* ay may malaking papel sa paghubog ng koneksyon sa pagitan ng mga mag-aaral at guro. Batay sa Emotional Intelligence Theory, ang kakayahang kilalanin, unawain, at pamahalaan ang sariling damdamin at damdamin ng iba ay nakatutulong upang magkaroon ng mas bukas, makabuluhan, at epektibong interaksyon sa akademikong kapaligiran.

Emosyonal na Tugon sa Interaksyon. Ito ang unang kodigo na lumitaw mula sa ikalawang isyung sinuri. Sa pananaw ng ilang kalahok, ang emosyonal na tugon na kanilang nararanasan sa tuwing may interaksyon sa loob ng akademikong konteksto ay may malaking epekto sa kanilang pakikitungo at pagganap. Ipinapakita nito na ang positibo o negatibong damdaming nararamdaman sa pakikipag-ugnayan ay may kakayahang magpalalim o magpahina ng ugnayan, na siya ring nakaaapekto sa kanilang motibasyon at emosyonal na katatagan sa pag-aaral. Ayon kay Ms. Genius (pseudonym), ang negatibong emosyon sa interaksyon ay nagdudulot ng pagkawala ng mahahalagang impormasyon sa leksyon. Ayon sa kanya, kapag nakakaramdam siya ng kaba o takot habang nakikipag-ugnayan, nahihirapan siyang mag-focus at maintindihan ang aralin. Ipinapakita nito na ang emosyonal na estado ng isang mag-aaral ay may direktang epekto sa kanyang atensyon at pagkatuto sa loob ng klase.

“Pagiging kinakabahan, kapag ang pakikipag-usap ay may kinalaman sa isang mahalagang bagay, tulad ng pagtatanong sa guro o pagtatanghal”. *IDI-03*

Ganun din kay Ms. Hot (pseudonym), na nagsabing ang ganitong emosyon ay nagiging sanhi ng kahirapan sa pagsabay sa aralin. Ipinapakita ng kanilang mga karanasan na ang hindi kanais-nais na emosyon ay may direktang epekto sa konsentrasyon at kakayahang matuto sa loob ng akademikong konteksto.

“Pagiging frustrated. Kapag ang pakikipag-usap ay hindi maayos o may hindi pagkakaunawaan lalo na sa klase”. *FGD-02*

Mixed Emotional Responses. Ito ang ikalawang kodigo na natukoy sa ilalim ng temang Pagbuo ng Ugnayan sa Akademikong Konteksto. Sa pananaw ng mga kalahok, may mga pagkakataong nakakaramdam sila ng halo-halong emosyon tulad ng kaba sa tuwing may interaksyong nagaganap sa klase. Ipinapakita nito na ang akademikong ugnayan ay maaaring magdulot ng magkaibang emosyon sa isang indibidwal, na nakaaapekto sa kanilang pakikilahok, pagkatuto, at pananaw sa sarili sa loob ng silid-aralan.

Ayon kay Ms. Tall (pseudonym), ang pagiging nag-aalala ay lumilitaw tuwing ang pakikipag-usap sa klase ay may kinalaman sa mga bagay na nakakabahala para sa estudyante. Sa ganitong mga pagkakataon, mas nangingibabaw ang kaba at pag-aalala kaysa sa aktibong pakikilahok, kaya’t nababawasan ang kaalaman na posibleng matutunan mula sa guro at kaklase.

“Pagiging nag-aalala. Kapag ang pakikipag-usap ay may kinalaman sa isang bagay na nakakabahala bilang isang estudyante”. *FGD-04*

Dagdag pa ni Ms. Perfect (pseudonym), sa ganitong mga pagkakataon ay nababawasan ang kaalaman na posibleng matutunan mula sa guro at kaklase dahil sa limitadong partisipasyon.

“Pagiging malungkot. Kapag ang pakikipag-usap ay may kinalaman sa isang malungkot na pangyayari o problema. Bilang isang studyante nawawala ang focus sapag aaral at posibleng makakalimutan ang mga bagay na dapat na matutunan sa klase” *FGD-03*

Makabuluhang Pakikisalamuha sa Personal at Propesyonal na Aspeto. Ito ay batay sa mga karanasan ng mga kalahok, mahalagang bahagi ng kanilang paglago bilang indibidwal ang mga ugnayang nabubuo sa loob at labas ng akademikong konteksto. Para sa kanila, ang pagkakaroon ng suporta mula sa mga tao sa paligid at ang pakikipagtulungan sa iba ay hindi lamang nakatutulong sa pag-unlad, kundi naghahanda rin sa kanila sa mga hamon ng totoong buhay. Ang mga pananaw na ito ay sumasalamin sa *Social Development Theory*, na nagpapaliwanag kung paanong ang pakikisalamuha sa iba ay may malalim na epekto sa personal at propesyonal na paghubog ng isang tao.

Pagpapalalim ng Kaalaman sa Pamamagitan ng Suporta at Pag-unlad. Ito ang ikatlong temang natukoy mula sa mga sagot ng mga kalahok isang mahalagang aspeto ng kanilang karanasan sa konteksto ng akademikong interaksyon. Sa pananaw ng mga kalahok, ang mga interaksyon sa klase ay nagsisilbing plataporma hindi lamang para sa pagpapahayag ng saloobin, kundi para rin sa pagpapaunlad ng kasanayan sa komunikasyon, pakikinig, at empatiya.

Mula kay Mr. Handsome (pseudonym), binigyang-diin ng kalahok na ang mga interaksyong nangyayari sa klase ay mahalaga sa pagpapalawak ng kakayahan sa pakikipag-usap, pag-unawa sa perspektibo ng iba.

“Pag-unlad ng mga kasanayan sa pakikipag-ugnayan. Ang pakikisalamuha ay nagbibigay ng pagkakataon na mapaunlad ang mga kasanayan sa komunikasyon, pakikinig, at empatiya.” *IDI-03*

Samantala si Ms. Pretty (pseudonym), ipinahayag na ang ganitong interaksyon ay humahantong sa aktibong pagbabahagi ng kaalaman. Hindi lamang natututo ang mga mag-aaral mula sa guro, kundi pati na rin sa isa’t isa. Ang kaalaman ay hindi nananatili sa isang panig lamang, kundi malayang umiikot sa buong klase, na siyang nagpapayaman sa diskurso at pagkatuto ng lahat.

“Pagkakaroon ng suporta sa akademiko. Ang pakikipag-ugnayan sa mga kapwa mag-aaral ay maaaring magresulta sa pagbabahagi ng kaalaman, tulong sa pag-aaral, at suporta sa mga hamon na kinakaharap” *IDI-02*

Si Ms. Attractive (pseudonym), naman binigyang-halaga ang kahalagahan ng pakikinig sa iba’t ibang pananaw at pag-unawa. Ayon sa kanya, ang pagdalo sa mga talakayan at pagbabahagi ng karanasan ay nagbibigay ng oportunidad na matuto mula sa personal na perspektibo ng kapwa mag-aaral. Dahil dito, mas nagkakaroon ng malawak at mas malalim na pag-unawa sa mga paksang tinatalakay.

“Pag-unlad ng mga kasanayan sa pakikipag-ugnayan. Ang pakikisalamuha ay nagbibigay ng pagkakataon na mapaunlad ang mga kasanayan sa komunikasyon, pakikinig, at empatiya na nagdulot ng malawak at mas malalim na pag-unawa” *FGD-01*

Kolaborasyon at Paghahanda sa Buhay. Ang temang ito ay sumasalamin sa pananaw ng mga kalahok hinggil sa kahalagahan ng interaksyon sa silid-aralan bilang paghahanda sa mga tunay na hamon ng buhay, lalo na sa konteksto ng pagtutulongan, pagbuo ng koneksyon, at pagharap sa mga suliranin. Sa kanilang mga karanasan, malinaw na ang mga akademikong ugnayan ay nagsisilbing daan upang mahubog ang mga kasanayang hindi lamang mahalaga sa loob ng paaralan kundi maging sa labas nito.

Ayon kay Ms. Hot (pseudonym), ipinahayag na ang aktibong pakikilahok sa klase ay nagbibigay ng pagkakataon upang mapaunlad ang kasanayan sa pagtutulongan at paglutas ng problema. Sa mga aktibidad na nangangailangan

ng kolaborasyon, natututo ang mga mag-aaral kung paano makipag-ugnayan, makinig, at magdesisyon bilang isang grupo mga kakayahang mahalaga sa kolektibong tagumpay.

“Pagkakaroon ng suporta sa akademiko. Ang pakikipag-ugnayan sa mga kapwa mag-aaral ay maaaring magresulta sa pagbabahagi ng kaalaman, tulong sa pag-aaral, at suporta sa mga hamon na kinakaharap.” FGD-02

Samantala, si Ms. Sexy (pseudonym), binigyang-diin na sa pamamagitan ng ganitong interaksyon ay nagkakaroon ng pakiramdam ng pagiging kabilang sa isang komunidad. Ang pagiging aktibo sa talakayan at pakikipag-ugnayan sa kapwa ay nakatutulong upang mabawasan ang pakiramdam ng pag-iisa, na karaniwang nararanasan ng mga mag-aaral sa mas mataas na antas ng edukasyon. Ang ugnayang nabubuo sa loob ng klase ay nagiging salik sa paghubog ng emosyonal na suporta at kumpiyansa sa sarili.

“Pagkakaroon ng pakiramdam na kabilang. Ang pakikisalamuha ay nagbibigay ng pakiramdam na kabilang sa isang komunidad at binabawasan ang pakiramdam ng pag-iisa.” IDI-05

Dagdag pa rito, si Ms. Shorty (pseudonym), inilatag ng kalahok ang pananaw na ang ganitong uri ng kolaboratibong pagkatuto ay may direktang kaugnayan sa mundo ng trabaho. Sa mga propesyonal na larangan, ang pakikipagtulungan at mabisang komunikasyon ay mahalagang aspeto ng tagumpay. Dahil dito, ang mga karanasan sa klase ay nagsisilbing paghahanda sa mga responsibilidad at inaasahang papel sa hinahara

“Pagkakaroon ng pakiramdam na kabilang. Ang pakikisalamuha ay nagbibigay ng pakiramdam na kabilang sa isang komunidad at binabawasan ang pakiramdam ng pag-iisa.” FGD-05

Internal na Hadlang sa Akademikong Ugnayan. Sa kabila ng mga positibong epekto ng interaksyon sa loob ng klase, may mga pagkakataon ding ito ay nagiging hamon para sa ilang mag-aaral. Ang tema ng Internal na Hadlang ay sumasalamin sa mga personal na salik na maaaring makahadlang sa aktibong pakikilahok, at sa huli, sa epektibong pagkatuto.

Ang panloob na hadlang ay tumutukoy sa mga personal na emosyon, kaisipan, at disposisyon ng isang indibidwal na nagiging balakid sa mabisang pakikipag-ugnayan sa kapwa.

Binahagi sa Mr. Handsome (pseudonym) na ang ilang mag-aaral ay nagiging mahiyain o umiwas na lamang sa pakikipag-ugnayan dahil sa takot, kaba, o kawalan ng kumpiyansa. Sa halip na maging aktibong kalahok sa mga talakayan, pinipili nilang manahimik o hindi makisali, dala ng pangambang sila ay pagtawanan, mapuna, o magkamali.

“Kakulangan sa tiwala sa sarili. Ang pag-aalinlangan sa sarili ay maaaring humantong sa pagiging mahiyain o pag-iwas sa pakikipag-ugnayan”. IDI-01

Dagdag pa rito, ayon kay Ms. Angel (pseudonym), ang kahirapan sa pagpapahayag ng sarili at pakikinig nang mabuti ay isa ring anyo ng panloob na hadlang. Ang kawalan ng kasanayan sa maayos na pagpapahayag ay humahadlang sa malinaw na komunikasyon at minsan ay nauuwi sa hindi pagkakaintindihan. Gayundin, ang hindi pagiging epektibong tagapakinig ay nagreresulta sa mababaw na ugnayan at kawalan ng koneksyon sa kapwa mag-aaral o guro.

“Mahirap na pakikipag-usap. Ang kahirapan sa pagpapahayag ng sarili o pakikinig nang mabuti ay maaaring maging hadlang sa pakikipag-ugnayan”.

IDI-04

Mas Masiglang Buhay-Estudyante sa Pamamagitan ng Ugnayan. Ang pinakamatinding temang lumitaw sa pananaw ng mga kalahok, na nagpapakita kung paanong ang ugnayan sa kapwa ay mahalagang salik sa mas positibong karanasan sa edukasyon. Nahahati ito sa dalawang kategorya: Personal at Akademikong Pag-unlad, na nakatutulong sa pagtibay ng tiwala sa sarili at epektibong pagkatuto, at Tagumpay at Karanasan sa Pakikisalamuha, na nagpapalawak ng pananaw at nagbibigay inspirasyon sa pang-araw-araw na buhay-estudyante. Alinsunod sa Social Constructivism Theory, ang interaksyong ito ay nagsisilbing pundasyon sa pagbuo ng kaalaman, pagpapanday ng personalidad, at mas makabuluhang pag-unlad.

Personal at Akademikong Pag-unlad, binigyang-diin ng mga kalahok ang kahalagahan ng ugnayan sa pagbabahagi ng kaalaman, paglinang ng kasanayan sa pagtutulungan, at pagpapabuti ng kanilang akademikong pagganap.

Ayon kay Mr. Handsome (pseudonym), ang bukas na pakikisalamuha sa mga kapwa mag-aaral ay nagiging epektibong daan upang maibahagi ang kani-kanilang kaalaman at ideya. Sa pamamagitan ng ganitong interaksyon, mas lumalawak ang kanilang pag-unawa sa mga aralin at lumalalim ang diskusyon, na nagpapayaman sa kabuuang karanasan sa pagkatuto.

“Pagbabahagi ng kaalaman at ideya. Natututo ka mula sa iba’t ibang pananaw at perspektiba, lumalawak ang iyong pag-unawa sa mga aralin”. IDI-01

Binanggit ni Ms. Pretty (pseudonym) na sa pakikisalamuha ay mas napauunlad ang kakayahang makipagtulungan sa grupo. Ang mga aktibidad na nangangailangan ng kolaborasyon ay nagsisilbing praktikal na pagsasanay para sa pagbuo ng tiwala, respeto, at pagiging bukas sa ideya ng iba.

“Pag-unlad ng mga kasanayan sa pakikipag-ugnayan. Natututo kang makipagkomunika, makipag-ayos, at magtrabaho nang sama-sama”. IDI-02

Pinahayag ni Ms. Perfect (pseudonym), na ang aktibong pakikisalamuha ay lumilikha ng mas masigla at positibong atmosphere sa silid-aralan. Ang pagkakaroon ng magandang relasyon sa mga kaklase ay nagpapagaan sa daloy ng talakayan at nagpapababa ng tensyon o kaba sa klase.

“Pagkakaroon ng masaya at produktibong karanasan sa pag-aaral. Ang pakikisalamuha ay nagdudulot ng positibong kapaligiran sa pag-aaral”. FGD-03

Tagumpay at Karanasan sa Pakikisalamuha. Ang ugnayang nabubuo sa loob ng akademikong konteksto ay hindi lamang nakatutulong sa kasalukuyang pag-aaral ng mga mag-aaral, kundi nagiging pundasyon rin ng kanilang emosyonal na katatagan at tagumpay sa hinaharap.

Ayon kay Ms. Genius (pseudonym), ang pakikisalamuha sa kapwa ay nagsisilbing mahalagang sandigan sa pagharap sa stress at mga pagsubok sa akademikong buhay. Sa mga panahong nakakaramdam ng pangamba o pagod, ang presensya at suporta ng mga kaibigan ay nagbibigay ng lakas ng loob upang magpatuloy.

“Pag-angat ng moral at emosyonal na kalusugan. Ang suporta ng mga kaibigan at kaklase ay nakakatulong sa pag-cope sa stress at hamon sa pag-aaral”. IDI-03

Binanggit ni Ms. Sexy (pseudonym), na ang mga ugnayang nabubuo sa loob ng paaralan ay maaaring magsilbing mahalagang koneksyon sa hinaharap. Mula sa mga simpleng pakikisalamuha ay maaaring umusbong ang mga oportunidad para sa trabaho, proyekto, o iba pang kolaboratibong gawain sa labas ng akademikong mundo. Ang pakikisalamuha ay itinuturing na pamumuhunan sa hinaharap na tagumpay.

“Pagpapalawak ng network. Ang mga koneksyon na nabubuo mo ay maaaring maging kapaki-pakinabang sa hinaharap, maging sa trabaho o iba pang oportunidad”. IDI-05

Para kay Ms. Shorty (pseudonym), ang isa sa pinakamahalagang bunga ng aktibong pakikisalamuha ay ang pagkakaroon ng matibay na pagkakaibigan at magagandang alaala. Ang mga ugnayang ito ay nagbibigay ng saya at suporta habang nag-aaral, at nagsisilbing bahagi ng kanilang personal na kasaysayan na babaunin nila habambuhay.

“Pagkakaroon ng mga alaala at pagkakaibigan na tatagal habambuhay. Ang mga relasyon na nabuo mo sa paaralan ay maaaring maging mahalagang bahagi ng iyong buhay”. FGD-05

Pagsasama ng Mahahalagang Natuklasan mula sa Kuwantitatibo at Kwalitatibong Datos

ASPEKTO O POKUS NG PAG-AARAL	KWANTITATIBONG NATUKLASAN	KALITATIBONG NATUKLASAN	URI NG INTEGRASYON NG DATOS	AKSYOLOHIKA NA IMPLIKASYON
Kalidad ng Pakikipag-ugnayan sa mga Kaklase at Guro	Ipinakita ng datos na may napakataas na mean na 4.59 ang pahayag na "Nararamdaman ko na ang aking mga kasama ay mapag-alalay at maunawain", at 4.58 naman sa "Komportable akong ibahagi ang aking mga saloobin at damdamin sa aking mga kaklase at guro", na nagpapakita ng emosyonal na suporta at bukas na komunikasyon.	Tema: <i>Matibay na Ugnayan sa Pamilya at Komunidad</i> Kategorya: <i>Pagkakaroon ng Ugnayan mula sa Pamilya at Ibang Tao</i> Mga Ideya: Saya sa pagtulong, pagbabahagi ng masasayang sandali, at pagkakaibigang nagbibigay suporta at kaligayahan.	Merging– Converging	Ang makabuluhang ugnayan sa kapwa ay nagpapalakas ng respeto, malasakit, at pagtutulungan mga batayang pagpapahalaga sa mas inklusibong edukasyon.
Emosyonal na Kalagayan ng mga Mag-aaral	May mean na 4.56 ang item na "Malakas ang aking pakiramdam ng pagiging kabilang sa pangkat ng aming mga kasamahan", at 4.52 para sa "Tinatanggap ako ng aking mga kasamahan kung sino ako", na sumasalamín sa mataas na antas ng emosyonal na pagtanggap at inclusion.	Tema: <i>Kahirapan sa Aralin at Emosyonal na Hamon</i> Kategorya: <i>Hindi Matatag na Kalagayang Emosyonal</i> Mga Ideya: Stress, kawalang-tatag, at pagkabahala dulot ng interpersonal na tensyon at limitasyon sa pagdalo o partisipasyon.	Merging– Converging	Ang emosyonal na seguridad ay mahalaga sa pagtataguyod ng empatiya, pag-unawa, at pagkakaisa sa mga mag-aaral.
Pakikisalamuha at Akademikong Pag-unlad	Naitala ang mean na 4.63 sa item na "Ang aking mga kasamahan ay may positibong epekto sa aking motibasyon sa pag-aaral", habang 4.50 naman para sa "Ang aking mga kasamahan ay nagbibigay ng kasiyahan at	Tema: <i>Masiglang Buhay-Estudyante sa Pamamagitan ng Ugnayan</i> Kategorya: <i>Personal at Akademikong Pag-unlad</i> Mga Ideya: Pagbabahagi ng kaalaman, pagtutulungan, at matibay na koneksyon na	Merging– Converging	Ang pagbibigay-halaga sa pakikipagkapwa ay nagpapalakas sa kolektibong tagumpay, pakikilahok, at kakayahang makibahagi sa akademikong tagumpay.

	<i>tumutulong sa akin upang matuto</i> ", na nagpapakita ng papel ng social interaction sa tagumpay sa pag-aaral.	tumutulong sa pag-cope sa stress at sa hinaharap.		
Pagkatuto at Pakikinig sa Komunidad	Ang item na " <i>Ang aking mga kasamahan ay lumilikha ng positibo at nakasisiglang kapaligiran para sa akin</i> " ay may pinakamataas na mean na 4.61, na nagpapahiwatig ng mahalagang papel ng mga kasamahan sa pagbibigay ng positibong climate sa pagkatuto.	Tema: <i>Pagkatuto't Pagbabahagi Tungo sa Maunlad na Komunidad</i> Kategorya: <i>Pagkatuto, Pakikinig, at Pagbabahagi ng Kaalaman</i> Mga Ideya: Komunikasyon, empatiya, pagbabahagi ng pananaw, at bukas na pagkatuto.	Merging–Converging	Ang kolektibong pagkatuto ay mahalaga sa pagbubuo ng komunidad ng mga mag-aaral na bukas sa perspektibo ng iba.
Mga Hadlang sa Pakikipagkapw a	May bahagyang pagbaba sa mean ng 4.49 sa item na " <i>Nararamdaman kong sinusupportahan ako ng aking mga kasamahan sa paglalakbay sa buhay sa kolehiyo</i> ", na maaaring magpahiwatig ng limitasyon sa ugnayan o emosyonal na suporta.	Tema: <i>Kahirapan sa Ugnayan at Pag-iwas sa Komunikasyon</i> Kategorya: <i>Kahirapan sa Pakikipag-ugnayan at Pakikinig, Pag-iwas at Abalang Iskedyul sa Ugnayan</i> Mga Ideya: Pagkamahiyain, abalang iskedyul, at kakulangan sa komunikasyon bilang hadlang sa mas bukas na relasyon.	Merging–Converging	Ang pagtugon sa mga hadlang sa ugnayan ay nagpapalaganap ng empatiya, pasensya, at suporta sa mga kapwa mag-aaral.

Ang kasalukuyang pag-aaral hinggil sa impluwensya ng relasyon sa pakikipagkapwa sa kabuoang kalagayan ng mga mag-aaral ng Batsilyer sa Sekondaryang Edukasyon Medyor sa Filipino sa mga lokal na kolehiyo ay gumagamit ng mixed methods approach sa pamamagitan ng convergent parallel design. Ang ikatlong katanungan sa pananaliksik ay tumatalakay sa pagpapatibay o pagkumpirma ng mga natuklasan mula sa kuwantitatibo at kwalitatibong yugto. Ipinapakita sa Talahanayan 6 ang mga mahahalagang natuklasan sa dalawang yugto ng pananaliksik. Matatagpuan sa unang kolum ang mga pokus o aspekto ng pag-aaral, na sinusundan ng mga natuklasang kuwantitatibo at kwalitatibo sa ikalawa at ikatlong kolum. Karaniwang inilalahad sa kuwantitatibong bahagi ang mga indikador na may pinakamataas na mean, samantalang sa kwalitatibong bahagi naman ay nakasaad ang mga natukoy na tugon na maaaring magpatibay o magsalungat sa mga natuklasang kuwantitatibo. Ang ikaapat na kolum ay tumatalakay sa integrasyon ng datos, at ang ikalimang kolum ay naglalaman ng aksiolohikal na implikasyon batay sa mga datos na inilalahad sa mga naunang bahagi.

Makabuluhang Ugnayan Bilang Saligan ng Emosyonal at Sosyal na Kaayusan.

Likas sa tao ang paghahanap ng ugnayang panlipunan. Habang nagbabago ang ating pangangailangan sa makabuluhang relasyon sa paglipas ng panahon, nananatiling totoo na ang ugnayan sa kapwa ay may malaking epekto sa ating kalusugan at kabuuang kapakanan.

Emosyonal na Seguridad. Sa kuwantitatibong bahagi ng pag-aaral, may isang tiyak na item na nakatanggap ng mataas na marka: nagpapakita na ang mga mag-aaral ay nakakaramdam ng pag-unawa, respeto, at suporta mula sa kapwa at mga guro. Ang natuklasang ito ay umaayon sa kwalitatibong datos na nagbibigay-diin sa Makabuluhang Ugnayan, kung saan inilahad ng mga mag-aaral na ang tunay na pagkakaibigan at suporta ng pamilya ay nagdudulot ng saya at emosyonal na seguridad. Kaya't malinaw na ang mga kuwantitatibong resulta ay nagkakatugma sa mga kwalitatibong pananaw, na higit pang nagpapatingkad sa kahalagahan ng responsableng pakikipag-ugnayan.

Kolaboratibong Pakikilahok. Sa kuwantitatibong bahagi ng pag-aaral, ipinakita sa Talahanayan 3 na ang mean para sa Emosyonal na Kalagayan ay 4.53 (Napakataas), na nagpapahiwatig ng matibay na pakiramdam ng pagiging kabilang, pagtanggap, at suporta mula sa kapwa mag-aaral. Ang kwalitatibong datos ay nagpapalalim sa resultang ito, kung saan ibinahagi ng mga mag-aaral na nababawasan ang kanilang pakiramdam ng pag-iisa at mas nararamdaman nila ang koneksyon at emosyonal na seguridad sa tulong ng pagtutulungan at pagkakaroon ng iisang layunin. Kaya't malinaw na nagkakatugma ang kuwantitatibo at kwalitatibong datos, na higit na nagpapatibay sa kahalagahan ng ugnayang nagbibigay ng emosyonal na suporta at inklusibong kapaligiran sa pag-aaral.

Pagkakabuklod Tungo sa Akademikong Tagumpay. Sa kuwantitatibong bahagi ng pag-aaral, ipinakita sa Talahanayan 3 na ang mean para sa Kaligayahan sa Eskwelahan ay 4.56 (Napakataas), na nagpapahiwatig na ang pakikisalamuha ay mahalagang salik sa motibasyon at pag-unlad sa pagkatuto. Pinatotohanan ito ng kwalitatibong datos, kung saan inilahad ng mga mag-aaral na ang kolaborasyon sa kapwa ay nakatutulong sa pagharap sa stress, pagbabahagi ng kaalaman, at mas malalim na pag-unawa sa mga aralin Kaya't malinaw na nagkakaugnay ang kuwantitatibo at kwalitatibong resulta, na nagpapatingkad sa kahalagahan ng ugnayang pang-akademiko sa matagumpay na karanasan sa pag-aaral.

Empatiya at Pag-unawa sa Gitna ng mga Hadlang sa Pakikisalamuha. Mula sa Talahanayan 4, bagama't mataas ang pangkalahatang iskor sa ugnayang panlipunan, may ilang mag-aaral na nagsabing nakararanas sila ng stress o hadlang sa pakikipag-ugnayan, gaya ng kakulangan sa kakayahang makipag-usap o kawalan ng kumpiyansa sa sarili. Pinatotohanan ito ng kwalitatibong datos, kung saan ibinahagi ng mga kalahok na kabilang sa mga hadlang ang pagiging mahiyain, kahirapan sa pakikinig at pagpapahayag ng sarili, pati na rin ang kakulangan sa oras para sa pakikisalamuha. Kaya't malinaw na nagkakaugnay ang kuwantitatibo at kwalitatibong resulta, na nagbibigay-diin sa pangangailangan ng empatiya, pasensya, at suporta upang mapangibabawan ang mga personal at panlipunang hadlang sa mabisang pakikipagkapwa.

Pakikipagkapwa bilang Pinagmumulan ng Lakas at Inspirasyon. Mula sa Talahanayan 4, ang mataas na mean na 4.56 ay nagpapakita na ang pakikipag-ugnayan sa kapwa ay may positibong epekto sa akademikong tagumpay, emosyonal na kalagayan, at pangkalahatang kasiyahan sa pag-aaral. Pinatotohanan ito ng kwalitatibong datos, kung saan ibinahagi ng mga mag-aaral na ang ugnayang nabubuo sa loob ng paaralan ay tumutulong sa pagharap sa stress, pagbubuo ng matagal na pagkakaibigan, at paglikha ng mga oportunidad para sa hinaharap. Kaya't malinaw na nagkakaugnay ang kuwantitatibo at kwalitatibong resulta, na nagpapahiwatig na ang aktibong pakikisalamuha ay mahalaga sa personal at propesyonal na pag-unlad ng mag-aaral.

KABANATA 4

DISKUSYON

Tinalakay sa kabanatang ito ang mga datos hinggil sa impluwensya ng relasyon sa pakikipagkapwa sa kabuuang kalagayan ng mga mag-aaral ng Batsilyer sa Sekondaryang Edukasyon, Medyor sa Filipino sa Kapalong College of Agriculture, Sciences and Technology. Inilahad din dito ang mga persepsyon at pananaw batay sa mga aktuwal na karanasan ng mga mag-aaral. Dagdag pa rito, tinatalakay rin sa kabanatang ito ang integrasyon ng kwalitatibo

at kuwantitatibong resulta upang makabuo ng mas malawak at mas malalim na pag-unawa sa pinag-aaralang fenomena.

Antas sa Relasyon Sa Pakikipagkapwa

Sa bahaging ito, tinalakay ang baryabol na relasyon sa pakikipagkapwa na nakakuha ng napakataas na deskripsyon. Ito ay nangangahulugang nagpapakita ito na ang mga mag-aaral sa programang Batsilyer sa Sekondaryang Edukasyon, Medyor sa Filipino sa Kapalong College of Agriculture, Sciences and Technology ay may maayos at matibay na ugnayan sa kanilang mga guro, kaklase, at kapwa mag-aaral. Ang resulta ng pag-aaral ay nagpapakita na ang aktibong pakikisalamuha at positibong interaksyon sa loob ng paaralan ay may mahalagang kontribusyon sa emosyonal at sosyal na kalagayan ng mga mag-aaral. Dahil dito, napapalakas ang kanilang kumpiyansa sa sarili, nakararanas ng kasiyahan sa pag-aaral, at nagiging mas produktibo sa mga gawaing pampaaralan. Ang mataas na antas ng relasyon sa kapwa ay indikasyon ng isang suportado at positibong kapaligiran sa pagkatuto na may direktang epekto sa kabuuang kalagayan ng mga mag-aaral.

Ang unang indicator sa baryabol na ito ay kalidad ng pakikipag-ugnayan sa mga kaklase at guro na nakakuha ng deskripsyong napakataas. Ang mabuting kalidad ng pakikipag-ugnayan sa mga kaklase at guro ay mahalagang salik sa pagbubuo ng positibong karanasan sa loob ng paaralan, kung saan namamayani ang pagtutulungan, paggalang, at pagkakaunawaan. Sa ganitong uri ng ugnayan, mas nagiging bukas ang mga mag-aaral sa pagpapahayag ng kanilang iniisip at nararamdaman, at mas nagkakaroon sila ng kumpiyansa sa pakikipag-ugnayan sa kanilang kapwa. Batay sa resulta ng kwantitatibong bahagi ng pag-aaral, lumabas na ang indicator na "Kalidad ng Pakikipag-ugnayan sa mga Kaklase at Guro" ay nakatanggap ng deskripsyong "Napakataas," na nagpapahiwatig na ang mga mag-aaral ay may matatag na ugnayan sa kanilang paligid. Ipinapakita ng datos na ang ganitong uri ng relasyon ay may direktang kontribusyon sa kanilang kabuuang kalagayan, partikular sa aspektong emosyonal at akademiko, na nagpapatibay sa kanilang kasiyahan at motibasyon sa pag-aaral.

Ayon kay Wentzel K.R. (1998), ang positibong ugnayan ng mag-aaral sa kanilang guro at kapwa ay may malaking papel sa paghubog ng motibasyon at prososyal na asal ng mga estudyante. Sinusuportahan nito ang natuklasan sa pag-aaral na ang mataas na kalidad ng pakikipag-ugnayan sa kaklase at guro ay nagpapalakas ng damdamin ng pag-unawa, respeto, at suporta. Sa ganitong klaseng kapaligiran, nagkakaroon ng kumpiyansa ang mga mag-aaral na magpahayag ng kanilang damdamin at mas naipapakita ang kanilang interes sa pagkatuto. Kaya't malinaw na ang makabuluhang relasyon sa paaralan ay susi sa matagumpay at positibong karanasan ng mga estudyante.

Suportado ito ng pag-aaral kina Roorda et al. (2011), ang positibong emosyonal na ugnayan sa pagitan ng guro at mag-aaral ay may makabuluhang impluwensya sa school engagement at akademikong tagumpay ng mag-aaral. Sa kanilang meta-analytic na pagsusuri, ipinakita na ang mainit at sumusuportang relasyon sa guro ay nagpapalakas ng motibasyon ng mag-aaral at nakatutulong upang mapanatili ang kanilang interes sa pag-aaral.

Samantala, ayon din kina Wentzel at Watkins (2002), ang interaksyon sa mga kaklase at collaborative learning ay nagbibigay ng mahalagang konteksto para sa pag-unlad ng mga academic enablers tulad ng responsibilidad, ugnayan, at pakikipagtulungan. Sa madaling salita, ang pagkakaroon ng suportadong kapaligiran mula sa kapwa mag-aaral ay nakapagpapalakas ng kumpiyansa at pagiging aktibo sa pagkatuto.

Ang ikalawang indicator sa baryabol na pagdalo sa klase ay tumanggap din ng deskripsyong napakataas, batay sa resulta ng pagsusuri ng datos. Ipinapakita ng resultang ito na ang mga mag-aaral ay regular na pumapasok sa kanilang mga klase at bihira ang pagliban. Ayon sa natuklasan ng pag-aaral, ang pagkakaroon ng emosyonal na suporta mula sa mga guro at kaklase ay nagiging mahalagang salik kung bakit masigasig ang mga mag-aaral na dumalo sa kanilang mga klase. Sa kontekstong ito, malinaw na ang positibong ugnayan sa kapwa ay nag-uudyok sa kanila upang manatiling aktibo sa kanilang pag-aaral, at tumutulong sa pagpapanatili ng mataas na antas ng attendance na may kaugnayan sa kanilang pang-akademikong tagumpay.

Ayon kay Lopez (2020), ang mga mag-aaral na aktibong nakikipag-usap sa kanilang mga kaklase ay mas may mataas na antas ng pakikilahok sa klase at mas mataas ang attendance. Ipinaliwanag sa kanyang pag-aaral na ang open communication sa pagitan ng mga estudyante ay nakatutulong sa pagbawas ng anxiety at pagdududa sa sarili,

kaya't mas madali para sa kanila na dumalo sa klase nang may kumpiyansa. Sumusuporta ito sa konklusyon ng kasalukuyang pag-aaral na ang masiglang pakikipag-ugnayan sa kapwa ay direktang nakaapekto sa pagdalo sa klase ng mga mag-aaral.

Ipinakita na ang mga mag-aaral na madalas makipag-usap sa kanilang mga kapwa ay nagiging mas resilient sa harap ng mga hamon, kabilang na ang kawalan ng gana o mental health challenges na madalas ay nagiging dahilan ng pagliban. Ipinunto ng kanyang pananaliksik na ang peer interaction ay isang uri ng buffer laban sa absenteeism. Sa ganitong paraan, ang suporta ng kapwa mag-aaral ay nagsisilbing proteksiyon laban sa mga emosyonal na salik na humahadlang sa pagdalo sa klase (Reyez 2022).

Sa pananaliksik naman nina Reyes at Villanueva (2019), kanilang natuklasan na ang dalas ng komunikasyon sa kapwa ay nakakaambag sa pagkakaroon ng tiwala, kolaborasyon, at emosyonal na suporta sa loob ng silid-aralan. Ang mga mag-aaral na may malalim na relasyon sa kanilang mga kaklase ay mas madalas na humahabol sa mga na-miss na aralin, nagtatanong, at nakikibahagi sa mga grupo—mga gawi na nakaangkla sa regular na pagpasok sa klase. Ang pananaliksik na ito ay nagpapalalim sa pagkaunawa na ang positibong ugnayan sa pagitan ng mga mag-aaral ay hindi lamang nakatutulong sa akademikong performance kundi sa mismong presensya at konsistensiya sa klase.

Ang ikalawang indicator sa baryabol ay lumitaw na ang mga mag-aaral ay may mataas na antas ng kasiyahan sa kanilang karanasan sa eskwelahan. Ipinapakita nito na kadalasan ay positibo ang kanilang damdamin sa mga aktibidad, relasyon sa guro at kaklase, at sa pangkalahatang kapaligiran ng paaralan. Ang ganitong emosyonal na kalagayan ay nagiging salik sa kanilang mas aktibong pakikilahok sa mga gawain at mas positibong pananaw sa pag-aaral.

Ayon kina Santos at Dela Cruz (2021), ang kasiyahan ng mag-aaral sa kapaligiran ng paaralan ay nagdudulot ng mas mataas na antas ng motibasyon sa pag-aaral. Sa kanilang pag-aaral, ipinakita na ang positibong karanasan sa loob ng silid-aralan at ang suportang nararanasan mula sa mga guro at kaklase ay may direktang epekto sa pagiging aktibo at produktibo ng mag-aaral sa kanilang mga akademikong gawain. Ang kasiyahan sa eskwelahan ay nagsisilbing pundasyon ng mas matatag na emosyonal na kalusugan at mas malalim na pakikilahok sa edukasyon. Tinukoy na ang pakikilahok ng mag-aaral sa mga sosyal na aktibidad at ang pagkakaroon ng mabuting relasyon sa kapwa ay may mahalagang papel sa pagpapaunlad ng kasiyahan sa paaralan. Ipinakita sa kanyang pag-aaral na ang mga mag-aaral na may aktibong interaksyon sa kanilang kapwa ay mas nakararanas ng positibong emosyon sa loob ng paaralan, na siyang nagiging daan upang mapalalim ang koneksyon sa paaralan bilang isang komunidad. Ang ganitong ugnayan ay nagpapalakas sa kanilang emosyonal na katatagan at pagpapahalaga sa kanilang edukasyon (Mendez, 2022).

Samantala, binigyang-diin ni Lim (2022) na ang mga mag-aaral na masaya sa kanilang kapaligiran sa paaralan ay mas may kakayahang magpokos sa kanilang mga aralin at mas mataas ang posibilidad na magtagumpay sa akademya. Ayon sa kanyang pag-aaral, ang positibong emosyon na dulot ng kasiyahan sa eskwelahan ay nagpapababa ng stress at nagpapataas ng antas ng konsentrasyon ng mga mag-aaral sa kanilang pag-aaral. Ang kasiyahan ito ay hindi lamang nagpapabuti sa kanilang emosyonal na kalagayan kundi nagbibigay-daan din sa mas matatag na pagganap sa larangang pang-akademiko.

Antas ng Kalagayan sa Kabuuang Mag-aaral

Sa bahaging ito, tinalakay ang baryabol na Kalagayan sa Kabuuang Mag-aaral na nakakuha ng mataas na deskripsyon batay sa resulta ng pananaliksik. Ipinapahiwatig nito na ang mga mag-aaral ng Batsilyer sa Sekondaryang Edukasyon, Medyor sa Filipino sa Kapalong College of Agriculture, Sciences and Technology ay may positibong karanasan sa kanilang emosyonal, sosyal, at akademikong aspeto sa loob ng paaralan. Makikita na sila ay kadalasang nasisiyahan sa mga aktibidad sa eskwelahan, nakikilahok sa mga gawaing pampaaralan, at may maayos na ugnayan sa kanilang mga kaklase at guro. Ang resulta ay nagpapakita rin na ang kabuuang kalagayan ng mga mag-aaral ay naaapektuhan ng kalidad ng kanilang interaksyon at suporta mula sa kapaligiran ng paaralan. Sa ganitong antas ng kabuuang kalagayan, lumilitaw na may sapat na emosyonal na seguridad ang mga mag-aaral na

nagpapalakas sa kanilang konsentrasyon, kumpiyansa, at pagganap sa akademya. Ipinakikita ng resulta na ang isang positibong akademikong kapaligiran ay mahalaga upang mapanatili ang mataas na antas ng kagalingan ng mga mag-aaral sa kabuuan.

Ang unang indicator sa baryabol na Kalagayan sa Kabuuang Mag-aaral, na tumutukoy sa kaligayahan o kasiyahan sa eskwelahan, ay nakakuha ng mataas na deskripsyon, na nangangahulugang kadalasan ay nakararanas ng positibong emosyon ang mga mag-aaral sa kanilang buhay-paaralan. Ipinapakita ng resulta na sila ay nasisiyahan sa kanilang ugnayan sa guro at kaklase, gayundin sa kanilang paglahok sa mga aktibidad sa paaralan. Ang ganitong emosyonal na kalagayan ay nagpapalakas sa kanilang motibasyon, kumpiyansa sa sarili, at aktibong pakikilahok sa mga gawaing akademiko, na mahalaga sa kanilang pangkalahatang tagumpay bilang mag-aaral.

Ayon kina Suldo et al. (2006), ang mga mag-aaral na nasisiyahan sa kanilang paaralan ay nagpapakita ng mas mataas na antas ng emosyonal na kagalingan at mas mababang stress. Ang kasiyahan sa eskwelahan ay may kaugnayan din sa mas matatag na ugnayan sa mga guro at kaklase, pati na rin sa mas aktibong partisipasyon sa akademikong gawain. Ipinapakita ng kanilang pag-aaral na ang emosyonal na kasiyahan ay mahalagang salik sa matagumpay na karanasan sa edukasyon.

Natuklasan nina Tian et al. (2015) na ang kasiyahan sa eskwelahan ay positibong nauugnay sa mas mataas na antas ng motivation at academic achievement. Ang mga mag-aaral na masaya sa kanilang kapaligiran ay mas malapit sa layunin, mas masigasig, at mas nakapokus sa kanilang pag-aaral. Ayon sa kanilang pananaliksik, ang kasiyahan ay nagsisilbing emosyonal na pundasyon ng akademikong pagganap.

Ang kasiyahan sa eskwelahan ay resulta ng magandang relasyon, kaligtasan, at partisipasyon sa mga aktibidad. Ipinakita sa kanilang pag-aaral na ang emosyonal na kagalingan ng mga mag-aaral ay higit na tumataas sa mga paaralang may positibong kultura at suportadong kapaligiran. Ang ganitong mga kondisyon ay mahalaga sa pagpapanatili ng mataas na antas ng kabuuang kalagayan ng mga mag-aaral (Konu at Rimpelä 2002).

Ang ikalawang indicator sa baryabol na kalagayan sa kabuuang mag-aaral ay tumutukoy sa pisikal na kalagayan, at ito ay nakakuha ng mataas na deskripsyon batay sa resulta ng pananaliksik. Ipinapahiwatig nito na ang mga mag-aaral ay kadalasang nasa maayos na kalagayang pisikal habang nasa loob ng paaralan sila ay may sapat na lakas, sigla, at kalusugan upang makibahagi sa mga gawaing akademiko at ekstra-kurikular. Ang magandang kalagayang pisikal ay may mahalagang papel sa pagtutok ng mag-aaral sa pag-aaral, pagdalo sa klase, at aktibong partisipasyon sa mga aktibidad ng paaralan. Ipinakikita ng resulta na kapag ang mga mag-aaral ay nasa mabuting kondisyon ng katawan, sila rin ay mas may positibong pananaw at mas epektibong nakikilahok sa pagkatuto, na may direktang epekto sa kanilang pangkalahatang tagumpay sa edukasyon.

Ayon kina Martínez-Gómez et al. (2012), ang mga mag-aaral na may mas mataas na antas ng pisikal na aktibidad ay mas may positibong disposisyon sa paaralan at mas mahusay ang kognitibong pagganap. Sa kanilang pag-aaral, lumabas na ang regular na pag-eheersisyo ay may ugnayan sa mas mataas na konsentrasyon at mas mababang antas ng stress. Ipinapakita nito na ang pisikal na kalusugan ay mahalaga sa kabuuang kagalingan ng mag-aaral.

Sa pananaliksik nina Rasberry et al. (2011), natuklasan na ang mga mag-aaral na may maayos na pisikal na kalagayan ay mas madalas na pumapasok sa klase at mas aktibong lumalahok sa mga akademikong gawain. Ipinakita sa pag-aaral na ang magandang kalusugan ay nagpapababa ng absenteeism at nagpapalakas ng partisipasyon sa paaralan. Ang ugnayang ito ay nagpapakita kung paanong ang pisikal na kalagayan ay may direktang impluwensya sa tagumpay ng mag-aaral.

Ang pisikal na kalusugan ng mga mag-aaral ay pundasyon ng epektibong pagkatuto at pang-akademikong tagumpay. Sa kanyang pagsusuri, binigyang-diin niya na ang malnutrisyon, kawalan ng sapat na ehersisyo, at iba pang suliraning pisikal ay humahadlang sa konsentrasyon at pagganap sa paaralan. Kaya't ang pagkakaroon ng maayos na kalagayang pisikal ay isang pangunahing kondisyon sa pagsuporta sa kabuuang kalagayan ng mga mag-aaral (Basch, C. E., 2011).

Mga Katanungan sa Pananaliksik:

- 1.1 Ano ang iyong masayang karanasan sa pakikipagkapwa?
- 1.2 Ano ang iyong nararamadaman sa tuwing ikaw ang nakikipag-usap sa iyong kaklase

- 1.3 Para sa iyo, gaano ka importante ang pakikipagrelasyon o pakikisalamuha sa kapwa mo mag-aaral?
- 1.4 Ano-ano ang mga bagay ang sa tingin mo ay dahilan na nagpapahirap sayo sa pakikipagkapwa?
- 1.5 Ano ang mga pakinabang ng pagkakaroon ng isang relasyon at pakikisalamuha sa iyong kapwa mag-aaral?

Kaligayahan mula sa Positibong Ugnayan

Ang temang ito ay nagpapakita na ang mga mag-aaral ay nakakaramdam ng kaligayahan, inspirasyon, at emosyonal na katatagan sa pamamagitan ng mga positibong ugnayan sa kanilang kapwa, partikular sa kanilang pamilya, kaibigan, guro, at kaklase. Binibigyang-diin ng mga kalahok sa kwalitatibong pananaliksik na ang makabuluhang koneksyon at malasakit na interaksyon ay nagpapalakas ng kanilang loob at nagbibigay ng direksyon sa kanilang pag-aaral at pang-araw-araw na buhay. Ang suporta na kanilang natatanggap ay nagiging sandigan sa panahon ng akademikong stress at personal na hamon. Ang unang tema ay maaring maiugnay sa Social Support Theory ni Cobb (1976), na nagsasaad na ang pagkakaroon ng emosyonal na suporta mula sa mga taong mahalaga sa isang indibidwal ay may positibong epekto sa kalusugan, pag-uugali, at kakayahang humarap sa stress. Sa kaso ng mga mag-aaral, ang nararanasang positibong ugnayan ay nagbibigay sa kanila ng emosyonal na proteksyon, kumpiyansa, at inspirasyon upang magpatuloy sa kabila ng mga pagsubok.

Ayon kina Pineda at Ramos (2019), ang malalim na koneksyon ng mag-aaral sa kanilang mga kaibigan at kaklase ay nagdudulot ng emosyonal na suporta, na direktang nakaapekto sa kanilang kaligayahan sa eskwelahan at motibasyon sa pag-aaral. Ang mataas na antas ng kasiyahan sa paaralan ay resulta ng suporta ng guro at kaklase, na siyang nagpapatibay sa kabuuang kalagayan ng mag-aaral.

Bukod dito, kinilala ni De Guzman (2020) na ang kabuuang kalagayan ng mga mag-aaral ay nakabatay hindi lamang sa kanilang akademikong tagumpay kundi sa sosyal at emosyonal na aspeto, na lubos na naaapektuhan ng kanilang relasyon sa kapwa. Kapag may positibong pakikisalamuha, nadarama ng mag-aaral na sila ay kabilang at tanggap isang mahalagang kondisyon para sa kanilang masiglang pakikilahok at tagumpay sa edukasyon.

Pagbuo ng Ugnayan sa Akademikong Konteksto

Ang ikalawang tema ay ang temang pagbuo ng ugnayan sa akademikong konteksto ay nagpapakita ng kahalagahan ng pakikipag-ugnayan sa loob ng silid-aralan bilang pundasyon ng mas malalim na pagkatuto at emosyonal na suporta. Sa pamamagitan ng interaksyon sa guro at mga kaklase, nagkakaroon ng kolaborasyon, pagpapalitan ng ideya, at pagbuo ng kumpiyansa ang mga mag-aaral. Ang temang ito ay nakaangkla sa Social Constructivism ni Vygotsky (1978), na nagsasaad na ang kaalaman ay nabubuo sa pamamagitan ng ugnayan sa kapwa, kung saan ang sosyal na interaksyon ay nagsisilbing mahalagang salik sa intelektwal at personal na pag-unlad ng mga mag-aaral. Ayon kay Bandura (2018), ang pagkatuto ay hindi lamang isang personal na proseso kundi nakaapekto rin sa pamamagitan ng ugnayan sa kapwa. Kapag may bukas at positibong komunikasyon sa loob ng silid-aralan, ang mga mag-aaral ay mas nagiging aktibo, tiwala sa sarili, at mas bukas sa pagtanggap ng bagong kaalaman.

Dagdag pa rito, pinatunayan nina De Guzman at Reyes (2022) na ang mga ugnayang nabubuo sa pagitan ng mga mag-aaral at guro ay nagpapalakas sa motibasyon ng mga mag-aaral. Ang emosyonal na seguridad sa klase ay mahalaga sa pagbibigay daan sa mas malalim na partisipasyon at pagbabahagi ng sarili sa mga talakayan.

Makabuluhang Pakikisalamuha sa Personal at Propesyonal na Aspeto

Ang ikatlong tema ay ang makabuluhang pakikisalamuha sa personal at propesyonal na aspeto ay nagpapakita ng kahalagahan ng interaksyon sa paghubog hindi lamang ng akademikong kaalaman kundi pati ng mga kasanayang kailangan sa buhay at propesyon. Mula sa karanasan ng mga mag-aaral, ang aktibong pakikisalamuha sa guro, kaklase, at komunidad ay nakatutulong sa pagpapaunlad ng komunikasyon, empatiya, at pakikipagtulungan mga kasanayang mahalaga sa kanilang personal at propesyonal na pag-unlad. Ang temang ito ay nakaangkla sa Social Development Theory ni Lev Vygotsky (1978), na nagsasaad na ang pagkatuto at pag-unlad ng isang indibidwal ay higit na naaabot sa pamamagitan ng sosyal na interaksyon. Sa pamamagitan ng mga makabuluhang ugnayan, mas

lumalawak ang pananaw ng mag-aaral sa kanyang papel sa lipunan, habang nahuhubog ang kanyang pagkatao tungo sa pagiging handa sa mga hamon ng hinaharap.

Ayon kay Dela Rosa (2020), ang mga mag-aaral na aktibong nakikilahok sa mga sosyal na aktibidad sa paaralan ay mas nakagagawa ng mga makabuluhang koneksyon na tumutulong sa kanilang self-esteem at personal na paglago, na mahalaga sa hinaharap nilang propesyon. Ang pakikisalamuha ay hindi lamang nagsisilbing daan sa kasiyahan, kundi pati na rin sa paghubog ng tiwala sa sarili at kahandaan sa mga responsibilidad sa labas ng akademya.

Samantala, ipinakita sa pag-aaral ni Cruz (2022) na ang pakikipag-ugnayan ng mga mag-aaral sa mga grupong pangkomunidad ay nagbibigay-daan sa pagbuo ng sense of belonging at kolektibong layunin, na nagpapalakas ng motibasyon at mas mataas na antas ng pakikilahok. Ang mga ugnayang ito ay hindi lamang nagbibigay suporta kundi nagsisilbing gabay tungo sa mas matagumpay at makabuluhang pamumuhay sa hinaharap.

Hadlang sa Pakikipagkapwa sa Panlabas at Panloob

Ang ikaapat na temang lumitaw mula sa kwalitatibong datos ay tumutukoy sa mga panlabas at panloob na hadlang sa pakikipagkapwa. Batay sa mga sagot ng mga kalahok, may mga pagkakataong hindi sila nakikipag-ugnayan sa kanilang mga kaklase o guro dahil sa panlabas na salik tulad ng kakulangan sa oras, takot sa panghuhusga, o sobrang abala sa akademikong gawain. Kasama rin dito ang mga panloob na hadlang gaya ng pagiging mahiyain, kawalan ng kumpiyansa sa sarili, at takot sa pagtangga o pagkabigo sa pakikisalamuha. Ang mga salik na ito ay nagiging sagabal sa pagbuo ng makabuluhang ugnayan at naglilimita sa mga pagkakataon para sa kolaborasyon at emosyonal na suporta. Maaaring ipaliwanag ang temang ito sa pamamagitan ng Theory of Planned Behavior ni Ajzen (1991), na nagsasaad na ang asal ng isang tao ay naaapektuhan ng attitude toward the behavior, subjective norms, at perceived behavioral control. Ang mga panloob na hadlang ay nakaaapekto sa saloobin ng mag-aaral tungo sa pakikipagkapwa, habang ang mga panlabas na hadlang ay nakauugnay sa panlipunang inaasahan na humuhubog sa kanilang intensyon. Kapag mababa ang paniniwala ng isang mag-aaral sa kanyang kakayahang makisama o makisalamuha, mas bumababa rin ang posibilidad na maisakatuparan niya ang aktwal na pakikipagkapwa.

Ayon kay Rienties et al. (2013), ang mga hadlang sa social integration sa loob ng paaralan tulad ng kakulangan sa tiwala sa sarili o pagkakaibang kultural at personal ay may negatibong epekto sa kolaborasyon at akademikong tagumpay. Ipinapakita sa kanilang pananaliksik na ang mga mag-aaral na may mababang antas ng social confidence ay mas bihira makibahagi sa group work at class discussion, na nagreresulta sa limitadong akademikong pagkatuto. Kaugnay ito sa pananaw ng Theory of Planned Behavior, kung saan ang mababang perceived behavioral control at negatibong social norms ay humahadlang sa aktibong pakikipagkapwa.

Sa pananaliksik nina Yildirim et al. (2021), napag-alaman na ang takot sa negatibong pagsusuri at ang kakulangan sa emosyonal na suporta mula sa kapwa ay nagpapahina sa intensyon ng isang estudyanteng makisali sa mga interaksyon sa paaralan. Ang mga estudyanteng may mataas na antas ng social anxiety ay mas mababa ang posibilidad na makisangkot sa mga gawaing kolaboratibo kahit pa may positibong saloobin sa edukasyon. Ito ay nagpapakita na kahit gusto ng isang mag-aaral ang makihalubilo, ang panlabas at panloob na hadlang ay may malaking impluwensya sa aktwal na asal isang sentrong pananaw sa Theory of Planned Behavior.

Mas Masiglang Buhay-Estudyante sa Pamamagitan ng Ugnayan

Ang ikalimang tema na lumitaw mula sa kwalitatibong resulta ay tumutukoy sa mas masiglang karanasan ng mga mag-aaral sa eskwelahan bunga ng matibay na ugnayan sa kanilang kapwa. Ayon sa mga kalahok, ang aktibong pakikisalamuha sa mga kaklase at guro ay nakapagpapagaan ng kanilang loob at nagpapasaya sa kanilang araw, na nagiging dahilan upang mas guminhawa ang kanilang pag-aaral. Mas nagiging bukas sila sa ideya, mas tumataas ang kumpiyansa, at mas nakikita ang eskwela bilang ligtas at suportadong espasyo. Ang temang ito ay maaaring ipaliwanag sa pananaw ng Social Constructivism ni Vygotsky (1978), kung saan binibigyang-diin na ang pagkatuto at pag-unlad ng mag-aaral ay nakaangkla sa sosyal na interaksyon. Sa pamamagitan ng ugnayan sa kapwa, ang mag-aaral ay nakabubuo ng kahulugan, natututo sa tulong ng iba, at mas nagiging masigla ang kanyang kabuuang karanasan sa loob ng paaralan.

Ayon sa pag-aaral nina Wentzel et al. (2010), ang mga mag-aaral na may positibong relasyon sa mga guro at kapwa estudyante ay mas nakararanas ng emosyonal na sigla at akademikong pag-unlad. Ang kanilang pananaliksik ay nagpapakita na ang interaksyon sa mga taong nagbibigay ng suporta ay mahalaga sa paghubog ng pag-uugali, pananaw, at motibasyon ng isang mag-aaral. Katulad ng teorya ni Vygotsky, ipinapakita rito na ang masiglang interaksyon ay hindi lamang nakatutulong sa emosyonal na aspeto kundi nagsisilbing daan sa pagkatutong nakabatay sa karanasan ng iba.

Samantala, sa pananaliksik nina Daniels at Arapostathis (2005), binigyang-diin na ang mga makabuluhang interaksyon sa loob ng silid-aralan ay may mahalagang epekto sa sigla at aktibong partisipasyon ng mag-aaral. Ang pakikipag-ugnayan sa guro na may malasakit at sa mga kaklaseng nagbibigay ng suporta ay nagpapataas ng intrinsic motivation at nagpapalawak ng karanasang pang-akademiko. Tugma ito sa paniniwala ni Vygotsky na ang interaksyong panlipunan ay pundasyon ng aktibong pagkatuto at nagbibigay-sigla sa paghubog ng pagkatao ng mag-aaral.

KABANATA 5

KONKLUSYON AT REKOMENDASYON

Ipinapakita sa kabanatang ito ang mga konklusyon at mga rekomendasyon batay sa mga natuklasan ng pag-aaral upang makatulong sa mga mag-aaral hinggil sa impluwensya ng relasyon sa pakikipagkapwa sa kabuuang kalagayan ng mga mag-aaral ng batsilyer sa sekondaryang edukasyon medyor sa filipino. Ang saklaw ng mga sumusunod na konklusyon ay limitado sa konteksto ng isinagawang pag-aaral.

Konklusyon

Batay sa resulta ng kwantitatibong pagsusuri, ipinakita ng mean scores na may mataas na antas ng impluwensya ang Relasyon sa Kapwa sa Kabuuang Kalagayan ng mga Mag-aaral. Lahat ng pangunahing indicator tulad ng Relasyon sa mga Guro, Dalas ng Pakikipag-usap sa Kapwa Mag-aaral, at Pagsali sa mga Sosyal na Aktibidad ay tumanggap ng mataas na interpretasyon. Gayundin, positibong naitala ang kabuuang kalagayan ng mga mag-aaral batay sa Pagdalo sa Klase, Kaligayahan sa Eskwelahan, at Kalidad ng Pakikipag-ugnayan, na nagpapakita ng makabuluhang ugnayan sa pagitan ng dalawang variable. Ang resulta ay nagpapahiwatig na ang positibong relasyon sa kapwa ay mahalagang salik sa emosyonal, sosyal, at akademikong tagumpay ng mga mag-aaral.

Samantala, sa kwalitatibong bahagi ng pag-aaral, ibinahagi ng mga kalahok sa in-depth interview na ang kanilang pakikipag-ugnayan sa mga guro at kaklase ay nagbibigay sa kanila ng inspirasyon, emosyonal na suporta, at kumpiyansa sa sarili. Lumabas sa mga salaysay na ang aktibong pakikilahok sa mga gawaing pangkomunidad at paaralan ay nagpapalalim ng koneksyon at nakapagpapaluwag ng damdaming stress. Malinaw sa mga temang nabuod na ang positibong interaksyon sa kapwa ay nagiging sandigan ng mga mag-aaral sa mga hamon ng akademikong buhay, lalo na sa mga panahong mababa ang motibasyon at may dinaranas na emosyonal na pagsubok. Sa pagsasama ng parehong datos mula sa kwantitatibo at kwalitatibong yugto, nabigyang-linaw ang mahalagang papel ng relasyon sa kapwa sa pagpapabuti ng kabuuang kalagayan ng mga mag-aaral. Ipinakita ng integrasyon ng datos na ang ugnayan ng interpersonal na relasyon at emosyonal na katalinuhan ay nakakatulong hindi lamang sa kaligayahan kundi pati sa aktibong partisipasyon ng mag-aaral sa klase at sa komunidad. Sa kabuuan, pinatutunayan ng pag-aaral na ang mga mag-aaral na may mas makabuluhang relasyon sa kanilang kapwa ay mas may positibong pananaw, mas mataas na antas ng kasiyahan sa paaralan, at mas matagumpay sa akademikong larangan.

Rekomendasyon

Batay sa mga natuklasan ng pananaliksik, narito ang ilang mungkahi na maaaring makatulong upang mapabuti pa ang kabuuang kalagayan ng mga mag-aaral sa pamamagitan ng mas makabuluhang relasyon sa kapwa:

Una, mainam na pagtuunan ng pansin ng paaralan ang pagpapatibay sa ugnayan sa pagitan ng mga guro at estudyante. Maaaring magsimula ito sa pagbibigay ng mas maraming pagkakataon para sa bukas na pag-uusap at pagkakaroon ng mentorship programs kung saan mararamdaman ng mga estudyante na hindi lang sila basta

tinuturuan, kundi tunay na iniintindi. Sa ganitong paraan, mas nagiging komportable ang mga estudyante na magbahagi ng kanilang saloobin at mas lumalalim ang kanilang tiwala sa mga guro.

Ikalawa, mahalaga ring bigyang-diin ang papel ng pagkakaibigan at interaksyon sa pagitan ng mga mag-aaral. Hindi kailangang laging pormal—kahit simpleng group work, mga palaro, o sharing sessions ay malaking bagay na para maipadama na may kasama silang lumalakad sa parehong landas. Makakatulong ang ganitong mga aktibidad para mabuo ang isang support system kung saan may napaglalabasan at pinanghahawakan ang mga estudyante, lalo na sa mga panahong mabigat ang nararamdaman o mahirap ang takbo ng pag-aaral.

Panghuli, hikayatin ang mga estudyante na lumahok sa mga gawaing labas ng klase mga organisasyon, events, o outreach programs. Doon kasi mas nakikilala nila ang sarili nila, nakakahanap ng mga bagong kaibigan, at nagkakaroon ng mas malawak na pananaw. Ang simpleng paglahok sa ganitong mga aktibidad ay may malaking epekto hindi lang sa emosyonal nilang kalusugan kundi pati na rin sa kanilang kumpiyansa at kasiyahan sa pagiging bahagi ng paaralan. Kapag masaya at may koneksyon sa paligid, mas inspirado silang pumasok, makilahok, at magtagumpay.

TALASANGGUNIAN

1. Alonzo, M. (2019). Pagdalo sa klase bilang batayan ng akademikong tagumpay. *Journal of Educational Studies*, 14(2), 22–35.
2. Alonzo, M. (2023). Emosyonal na suporta ng guro at kasiyahan sa paaralan. *Philippine Journal of Educational Psychology*, 9(1), 55–67.
3. Alonzo, M., & Santos, R. (2019). Kalagayan ng mga mag-aaral: Isang pagsusuri. *Philippine Social Science Review*, 87(3), 123–136.
4. Baker, J. (2018). Student communication and social development. *International Journal of Educational Sociology*, 11(3), 201–214.
5. Bandura, A. (2018). Social learning theory in modern contexts. *Psychological Inquiry*, 29(2), 101–117.
6. Bastasa, R., & Cerna, M. (2025). Estrategiya sa pag-aaral ng talasalitaan ng mga mag-aaral ng BSEd-Filipino. *Kapalong Research Journal*, 3(1), 42–56.
7. Bronfenbrenner, U. (1979). *The ecology of human development: Experiments by nature and design*. Harvard University Press.
8. Castillo, R. (2020). Pakikipag-ugnayan ng mag-aaral at emosyonal na kalusugan. *Education & Development Studies*, 13(4), 77–89.
9. Corpuz, A. (2019). Guro bilang emosyonal na tagapagtangkilik sa klase. *Philippine Journal of Teaching Practices*, 6(2), 50–61.
10. Creswell, J. W. (2008). *Educational research: Planning, conducting, and evaluating quantitative and qualitative research* (3rd ed.). Pearson Education.
11. Creswell, J. W., & Creswell, J. D. (2018). *Research design: Qualitative, quantitative, and mixed methods approaches* (5th ed.). SAGE Publications.
12. Creswell, J. W., & Plano Clark, V. L. (2011). *Designing and conducting mixed methods research* (2nd ed.). SAGE Publications.
13. Cruz, J. (2022). Emosyonal na suporta ng guro sa panahon ng pandemya. *Journal of Contemporary Education*, 8(1), 66–79.
14. De Guzman, A. (2020). Kabuuang kalagayan ng mga mag-aaral sa kontekstong Pilipino. *Philippine Journal of Educational Development*, 7(1), 22–35.
15. Del Pillar, L. (2018). Mga dahilan ng hindi pagdalo sa klase ng mga estudyante. *Journal of Educational Gaps*, 6(2), 55–67.
16. Dela Cruz, J. (2020). Kaligayahan sa eskwelahan at pagdalo sa klase. *Luzon Academic Research Journal*, 4(2), 110–124.

17. Dela Cruz, J. (2021). Pakikisalamuha at stress ng mag-aaral sa Luzon. *Philippine Journal of Psychology and Education*, 7(1), 45–58.
18. Dela Cruz, J., & Reyes, A. (2021). Kalidad ng pakikipag-ugnayan sa guro at kaklase. *Education and Social Studies*, 9(2), 89–101.
19. Dela Rosa, M. (2020). Sosyal na aktibidad at kumpiyansa ng mag-aaral. *Youth & Learning Journal*, 10(3), 150–164.
20. Delos Reyes, F. (2021). Supportive na kapaligiran ng guro sa klase. *Teaching & Leadership Review*, 5(3), 75–88.
21. Delos Reyes, F. (2023). Relasyon sa kapwa at akademikong tagumpay ng mag-aaral. *Filipino Educational Research*, 2(1), 33–45.
22. Fetters, M. D., Curry, L. A., & Creswell, J. W. (2013). Achieving integration in mixed methods designs—principles and practices. *Health Services Research*, 48(6pt2), 2134–2156.
23. Flores, M. (2020). Relasyon ng mag-aaral at kalagayan sa akademya. *Filipino Journal of Social Research*, 6(3), 99–110.
24. Garcia, R. (2022). Pakikipag-ugnayan sa kapwa bilang salik ng tagumpay. *Education in Society*, 12(4), 44–57.
25. Hattie, J. (2009). *Visible learning: A synthesis of over 800 meta-analyses relating to achievement*. Routledge.
26. Larson, R., Wilson, S., & Mortimer, J. (2018). Adolescent participation in structured activities and development. *Child Development Perspectives*, 12(1), 45–50.
27. Laungani, P. (2017). *Understanding cross-cultural psychology: Eastern and Western perspectives*. SAGE.
28. Lemoine, C. (2020). Isolation and student life satisfaction in France. *European Journal of Student Life*, 15(2), 78–92.
29. Lim, J. (2022). Kasiyahan ng mga mag-aaral sa konteksto ng positibong edukasyon. *Philippine Education Research Journal*, 5(1), 33–46.
30. Lopez, R. (2020). Pakikipagkomunikasyon at partisipasyon sa klase. *Academic Engagement Journal*, 4(3), 59–70.
31. Martinez, E. (2022). Kalusugan at emosyonal na katatagan ng mag-aaral. *Mental Health and Learning Journal*, 11(1), 22–34.
32. Martinez, M., & Garcia, A. (2019). Extracurricular participation and student well-being. *Global Education Studies*, 7(4), 88–100.
33. Mendez, J. (2022). Sosyal na koneksyon sa paaralan at kasiyahan ng estudyante. *Youth Psychology Journal*, 9(2), 121–132.
34. Mendoza, C. (2020). Aktibong partisipasyon sa eskwela at pagdalo sa klase. *Educator's Research Forum*, 6(1), 40–53.
35. Padilla, K. (2021). Suporta ng guro at pagdalo sa klase ng estudyante. *Educational Progress Review*, 5(3), 101–113.
36. Pascual, R. (2019). Balanse sa pag-aaral at libangan sa buhay estudyante. *Journal of Student Life*, 8(1), 67–79.
37. Pianta, R. C., Hamre, B. K., & Allen, J. P. (2008). Teacher–student relationships and engagement: Conceptualizing, measuring, and improving the capacity of classroom interactions. In R. Pianta (Ed.), *Handbook of student engagement* (pp. 365–386). Routledge.
38. Pineda, L., & Ramos, T. (2019). Relasyong panlipunan at tagumpay sa akademya. *Social Science and Humanities Journal*, 13(2), 70–83.
39. Ramirez, M. (2022). Pakikipag-ugnayan at resilience ng mga estudyante. *Journal of Student Mental Health*, 7(2), 88–99.
40. Reddy, R., Rhodes, J. E., & Mulhall, P. (2015). The influence of teacher–student relationships on academic engagement. *Journal of School Psychology*, 53(5), 349–360.
41. Reyes, A. (2020). Digital literacy ng mga guro sa ika-21 siglo. *Filipino Journal of Educational Innovation*, 4(2), 23–34.

42. Reyes, C. (2021). Social support systems during pandemic schooling. *Journal of Educational Recovery*, 8(4), 55–68.
43. Reyes, C. (2023). Motibasyon at kasiyahan ng mga mag-aaral sa extracurricular activities. *School Life Journal*, 6(3), 72–85.
44. Reyes, J., & Villanueva, L. (2019). Pakikipag-usap at social support sa akademikong tagumpay. *Philippine Communication and Education Review*, 9(1), 101–114.
45. Rivera, S., & Cruz, D. (2019). Interaksyon ng guro at estudyante sa pagtuturo. *Pedagogical Trends*, 7(3), 115–129.
46. Sanchez, P. (2021). Attendance and school engagement of high school learners. *Education Watch Philippines*, 3(1), 90–104.
47. Santos, M. (2020). Ugnayan ng guro at estudyante sa pagtuturo at pagkatuto. *Educator's Quarterly*, 11(2), 78–88.
48. Santos, M. (2021). Sosyal na interaksyon at kasiyahan ng mag-aaral. *Learning and Development Journal*, 9(3), 98–111.
49. Santos, M., & Dela Cruz, J. (2021). Kasiyahan sa paaralan at akademikong partisipasyon. *Journal of Filipino Youth Studies*, 5(2), 66–78.
50. Smith, T. (2019). Social support and academic stress in US college students. *Journal of College Mental Health*, 12(4), 109–122.
51. Suldo, S. M., Thalji, A., & Ferron, J. (2014). Longitudinal academic outcomes predicted by early adolescents' life satisfaction. *Journal of Positive Psychology*, 9(1), 15–28.
52. Tashakkori, A., & Teddlie, C. (2010). *Mixed methodology: Combining qualitative and quantitative approaches*. SAGE Publications.
53. Torres, J. (2023). Kapaligiran sa paaralan at tagumpay ng mag-aaral. *Philippine Journal of Education and Culture*, 7(3), 44–58.
54. Twenge, J. M. (2020). The rise of social isolation in modern youth. *Journal of Adolescent Development*, 13(2), 103–120.